

"ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"

ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΕΤΟΣ Ε' ΤΕΥΧΟΣ 35

30 Μαρτίου 1979

Γραφεία : 'Οδός Μαυρομιχάλη 7 — Τ. 143
Τηλ. 36.34.152 — 65.11.669

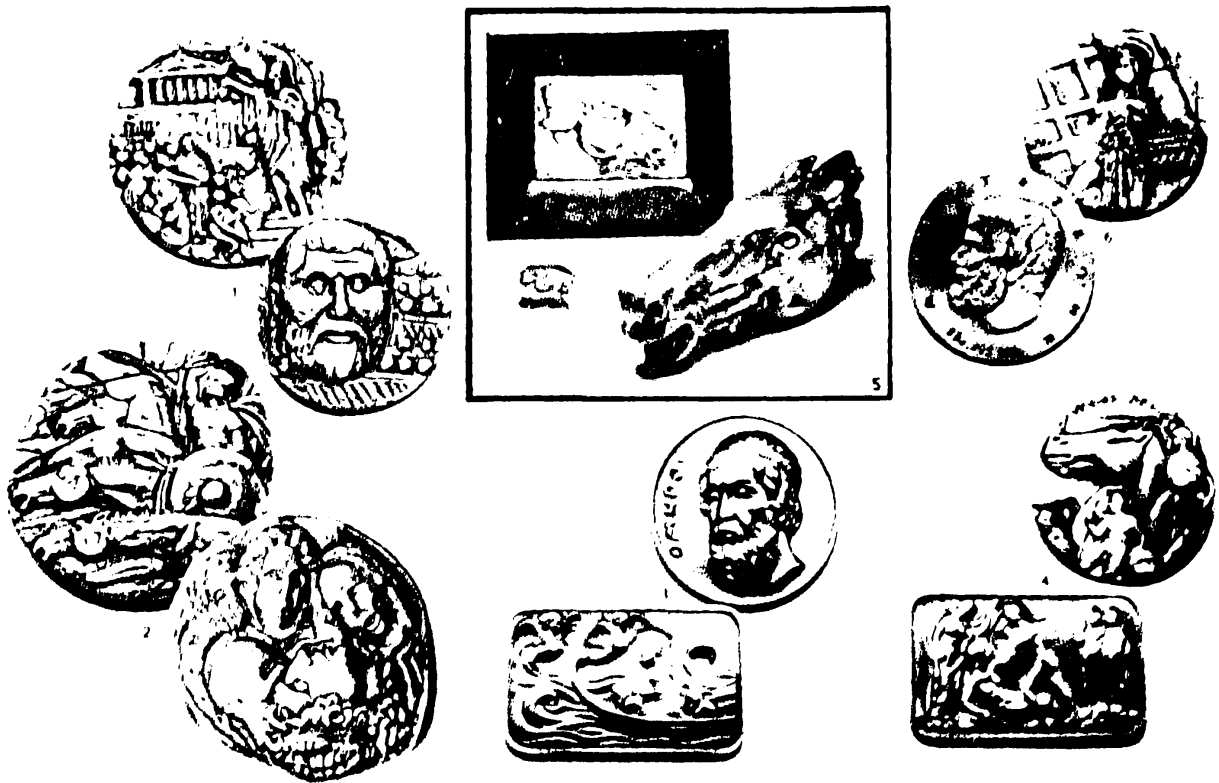

ΑΘΗΝΑΙ 1979

ΑΝΤΙΚΑ

δημιουργός συλλεκτικῶν ἀξιῶν

Μιά ιστορία εὐθύνης.

Ιουλιος 1975 Ένας χρόνος μετά την μεταπολίτευση Για πρώτη φορά στην Ελλάδα η ΑΝΤΙΚΑ παρουσιάζει συλλεκτικά μεταλλία με την ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΣΕ ΑΣΗΜΙ « του Γλυπτή Γιαννη Παρμακέλη (6 μεταλλία σε ασήμι 999) και δημιουργεί ένα μεγάλο πραγματικά συλλεκτικό καινο ανυψωνόντας τό καλλιτεχνικό του αισθητήριο

Τά επιτεύγματα...

Τόν Μάιο 1976 ακολουθεί η μνημειώδης σειρά ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ του ίδιου γλυπτή 12 Μεταλλία σε ασήμι 999 και χρυσό 24Κ (βαθμιας, χαράξης, και ελευθερου περιγράμματος όπως τα αρχαία Νομίσματα

Τόν Μάιο του 1977 εκκλαφρείται ΟΜΗΡΟΥ ΟΔΥΣΣΕΙΑ (10 μεταλλία σε ασήμι 999 και σε χρυσό 24Κ) και τόν Ιανουάριο 1978 η ΙΑΙΔΑ « κλεινοντας τα ΟΜΗΡΙΚΑ ΕΠΗ Έργα τής γλυπτρίας Κατερίνας Χαλέπά Κατατίθεται αποδίδονται στο παγκόσμιο συλλεκτικό σχήμα των πλακετών (Plaquettes - Ingot)

Τόν Απρίλιο 1978 παντα πρωτοπορώντας και θέλοντας να ξεφύγει από τους μνητές που την αντιγραφούν προσφέρει αμιγή Γλυπτική στις Έμπορες τής Ολόγλυφο Αναγλυφο Μετάλλιο παρουσιάζοντας τόν ΒΟΥΚΕΦΑΛΑ του γλυπτή Γιαννη Παρμακέλη ενώ εξ άλλου φέρει τα Ηνωμένα Έθνη τής αναθέτουν την κοπή και διάθεση για την Ελλάδα των Μεταλλίων για την διάσωση τής ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ και του Διεθνούς Έτους ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗ»

Παράλληλα δίνει την ευκαιρία στους Έλληνες συλλέκτες να προμηθευτούν τα Καναδικά Νομίσματα για τόν Αργυρο Κόβηλαίο τής Ελισαβίτ τής Αγγλίας τό 1977 τών 11ων Αγώνων τής Κοινοπολιτείας, στό Ένθροντον και τής επετείου τής Ένωσως τών 10 εθνικών και 2 περιοχών του Καναδά τό 1978 σαν ο αποκλειστικός αντιπρόσωπος του Καναδικού Νομισματοκοπείου και δέχεται να αναλάβει επίσης την αποκλειστική αντιπροσωπεύση των Ρωσικών Νομισμάτων για τήν 22η Ολυμπιάδα στην Μόσχα που θα γίνει τό 1980

Συναμια έχει ευγενώς προσφέρει εκτός έμποριου μεμονωμένα μεταλλία (Πυκτες - Ζυγός - Ναυαρινο - Καζαντζάκης - Αθηνά - Παιλαίται) σε διάφορους οργανισμούς κοινής ωφελειας για δωρεαν διάθεση

Τά αίτια τής έπιτοχίας...

Σεβασμός στην Ελληνική παράδοση. Όλα τά θέματα τής ΑΝΤΙΚΑ είναι παρμένα αποκλειστικά απο την Ελληνική Μυθολογία και Ιστορία και πλαισιωνονται απο ιστορικά σημειώματα σχηματίζονται έτσι σπανίες εκδόσεις εκτός Έμποριου

Σεβασμός στην Τέχνη. Αναγνωρισμένοι και αξίοι δημιουργοί δίνουν τόν καλύτερο εαυτό τους ένω παράλληλα την τέχνη εξυπηρετεί η πιο λεπτολογία και επιμονή τεχνική ώστε να δημιουργούνται απίστευτα επιτεύγματα

Σεβασμός στην αλήθεια. Τιμή ενήμερωση του συλλεκτικού κοινού και παντοτε πραγματοποιή των υποσχέσεων

Σεβασμός στους συλλέκτες. Απολυτα αριθμημένες σειρές (ακολουθούν πρωτοκόλλα καταστράχης των μητρών με τά την αποπεριτωση κάθε εργασίας εγγυησεις πιστότητας και καθαρότητας των μεταλλων προσφέρουν την δυνατότητα μός συλλεκτικής αξίας και μάλιστα καλλιτεχνικής αποκτήσης σε πολύ προσιτή τιμή)

Η επιβράβευση και τό μέλλον.

Η έπιτοχία τής ΑΝΤΙΚΑ είναι γεγονός. Όμως η σχέση δυνατής φιλικής και απολυτής εμπιστοσύνης που δημιουργήθηκε με τό συλλεκτικό κοινό τά ενθουσιαστικά τηλεφωνήματα και τά συγκινητικά γράμματα τά αναριθμητές προσωπικές επισκέψεις είναι η μεγάλη έγγυηση και συνολική υπόσχεση ότι θα συνεχίσει την αναζήτηση τής για να πάντα πρωτοπορία θέματα τών χωριών των συλλεκτικών αξιών.

ΤΜΗΜΑ ΤΗΣ **ΕΠΗ** Χ.Ν. ΓΥΡΑΣ
 ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΕΣ ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΕΩΝ & ΔΙΑΝΟΜΗΣ
 (ΕΚΤΟΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΑΘΗΝΑ 114 ΤΗΛ. 26 17 676
 ΜΕΤΟΧΗΦΟΡΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 17.200.000 Δρα

"ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ"

ΔΕΛΤΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΕΤΟΣ Ε'

ΤΕΥΧΟΣ 35

30 Μαρτίου 1979

Γραφεία : 'Οδός Μαυρομιχάλη 7 — Τ. 143
Τηλ. 36.34.152 — 65.11.669

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΙΔΡΥΣΙΣ 1906 - ΑΝΑΣΥΣΤΑΣΙΣ 1934

ΕΙΣΔΟΧΗ "ΦΙΛΩΝ ΙΩΑΝΝΗΝΩΝ", 1976

ΟΔΟΣ ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗ 7 - ΑΘΗΝΑΙ Τ. 143

ΤΗΛ. 3634.152 - 6511.669

ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ

Ἡ «Ἡπειρωτικὴ Ἐταιρεία» ὀργανώνει τὴν 11ην Ἀπριλίου 1979, ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 7.30μ.μ. εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας, Ἐλευθερ. Βενιζέλου 22 — Ὀμήρου, τὴν πέμπτην κατὰ σειράν πνευματικὴν ἐκδήλωσιν τῆς περιόδου 1978)79.

Κατ' αὐτὴν μετ' εἰσήγησιν τοῦ Προέδρου θὰ ὀμιλήσῃ ἡ κυρία Ἰωάννα Παπαντωνίου, ἐνδυματολόγος, Πρόεδρος τοῦ Πελοποννησιακοῦ Λαογραφικοῦ Ἰδρύματος Ναυπλίου με θέμα:

Οἱ φορεσιᾶς τῆς Ἡπείρου

Ἡ ὀμιλία θὰ γίνῃ μετ' προβολὴν εἰκόνων.

Παρακαλοῦμεν ὅπως εὐαρεστηθῆτε νὰ τιμῆσετε τὴν Ἡπειρωτικὴν ἐκδήλωσιν μετ' τὴν παρουσίαν σας.

ΕἰΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑ

Ὁ Πρόεδρος
ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
ΣΤΑΘΗΣ ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΣ

Ἡ «Ἑπειρωτικὴ Ἑταιρεία» ὀργανώνει τὴν 9ην Μαΐου 1979, ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 7.30 μ.μ. εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἑταιρείας, Ἐλευθ. Βενιζέλου 22 — Ὀμήρου, τὴν ἕκτην κατὰ σειράν πνευματικὴν ἐκδήλωσιν τῆς περιόδου 1978)79.

Κατ' αὐτήν, μετ' εἰσήγησιν τοῦ Προέδρου, θὰ ὁμιλήσῃ ὁ κ. Κίτσοϛ Μακρῆϛ, Λαογράφος μὲ θέμα:

Οἱ Χιοναδίτες ζωγράφοι

Ἡ ὁμιλία θὰ γίνῃ μὲ προβολὴ εἰκόνων.

Παρακαλοῦμεν ὅπως εὐεαρεστηθῆτε νὰ τιμῆσετε τὴν Ἑπειρωτικὴν Ἐκδήλωσιν μὲ τὴν παρουσίαν σας.

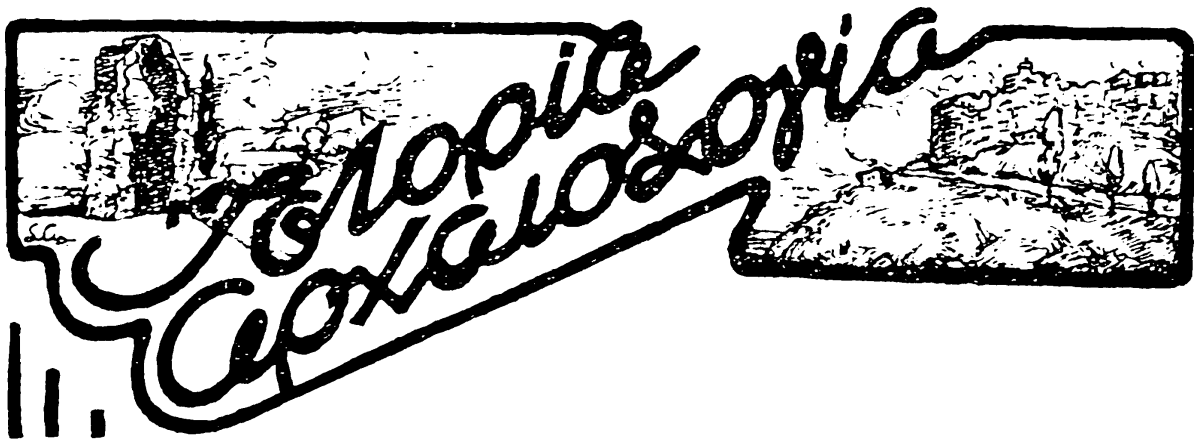
ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΑ

Ὁ Πρόεδρος
ΑΛΕΞ. Χ. ΜΑΜΜΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
ΣΤΑΘΗΣ ΛΑΜΠΡΙΔΗΣ

Ἡ εἰκόνα τοῦ ἐξωφύλλου : Ὁ φύλακας καὶ ξεναγὸς τοῦ Τροισαδίου στὸ Μέτσοβο.

ΜΕΓΑΛΑ ΧΡΟΝΙΑ

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑ ΟΠΩΣ ΕΡΧΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΦΩΣ ΑΠΟ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΤΟΥ ΑΥΤΟΝΟΜΙΑΚΟΥ ΑΓΩΝΑ 1914

Ο Πρόεδρος της Ήπειρωτικής Έταιρείας κατά την ομιλία του της 2ας Μαρτίου 1979, στην Αρχαιολογική Έταιρεία, έκαμε χρήση άγνωστων πηγών της ιστορίας. Χάρην των άκροατών, που δεν μπόρεσαν να παρακολουθήσουν την ομιλία, παραθέτομε απόσπασμα της ομιλίας και δημοσιεύομε και το πλήρες κείμενο των εγγράφων.

«Αναβρασμός στην Ήπειρο. Ένοπλα συλλαλητήρια, στο Άργυροκάστρο, το Δελβίνο, την Πρεμετή, και Κορυτσά. Ο Λαός θέλει να προστατεύση την μόλις αποκτηθείσαν έλευθερία του.

Απότοκος της θελήσεως του Λαού στο Άργυροκάστρον είναι ο σχηματισμός μιας Έπιτροπής, που την άπαρτίζουν μέλη - εκπρόσωποι της πνευματικής, επιστημονικής και οικονομικής άριστοκρατίας της πόλεως.

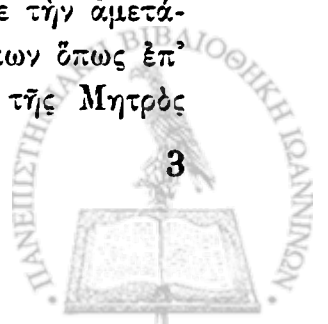
Έρχονται, κοντά στα γνωστά στοιχεία, άλλα, που πρόσφατα έφερε στα Γραφεία της Ήπειρωτικής Έταιρείας ο κύριος Μάνος Δόβας, υιός του άληθιμονήτου Άντιπροέδρου μας Πέτρου Δόβα, από το Άρ-

χειό της συγγενικής οικογενείας Μπαμίχα του Δελβίνου. Έχομε τα όνόματα της λαοπρόβλητης Έπιτροπής, που θα πάη στο Λονδίνο για να παρακολουθήση από κοντά την τύχη της πατρίδος, που θρυσκόταν στα χέρια των Μελών της Πρεσβευτικής Συνδιασκέψεως.

Στους παλαιότερους είναι γνωστοί, σαν παράγοντες της κοινωνικής και έμπορικής ζωής του Άργυροκάστρου. Και θεβαιούται το γνήσιον της ύπογραφής τους από τον Μητροπολίτην Δρυϊνουπόλεως Βασίλειον σ' ένα πληρεξούσιον που έχει ως έξης:

ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΝ

Σύμπας ο πληθυσμός πόλεως και χωριών Άργυροκάστρου, συνελθών την 5) 18 Ιουνίου 1913 εις ένοπλον συλλαλητήριον, διά ψήφισματος άφού πανηγυρικός διετράνωσε τα άκραιφνή έλληγικά αισθήματα άπαξάπάντων των κατοίκων των τμημάτων της Βορείου Ήπείρου ήτοι Άργυροκάστρου, Πρεμετής, Τεπελενίου, Δελβίνου και Χειμάρρας και έξεδήλωσε την άμετάτρεπτον άπόφασιν των κατοίκων όπως έπ' ούδενί λόγω άποχωρισθώσι της Μητρός

των Ἑλλάδος καὶ πάσῃ δυνάμει ἀντιστῶσι κατὰ τῆς ὑποδουλώσεως αὐτῶν εἰς τὸν ἀπαίσιον Ἀλβανικὸν ζυγόν, διώρισε συνάμα ἡμᾶς ὡς ἐπιτροπὴν ἐπὶ τῷ σκοπῷ, ἵνα τὸ μὲν διαβιδάσωμεν τηλεγραφικῶς παράκλησιν πρὸς τὴν Α. Ἐξοχότητα τὸν Ὑπουργὸν τῶν ἑξωτερικῶν τῆς Ἀγγλίας Σέρ Ἐδουάρδ Γκρεϋ ὡς Πρόεδρον τῆς ἐν Λονδίῳ Πρεσβευτικῆς Συνδιασκέψεως, τὸ δὲ ὑποκαταστήσωμεν εἰδικὴν ἐπιτροπὴν, ἵνα μεταβῇ εἰς Λονδίνον.

Χρῶμενοι ὅθεν τῷ ὑπὸ τοῦ λαοῦ δοθέντι δικαίωματι διορίζομεν ὡς ἀντιπροσώπους, τοῦ τριμήματος Ἀργυροκάστρου τὸν κ. Βασίλειον Ζούστην, τοῦ τῆς Πρεμετῆς τὸν κ. Ἰωσήφ Μπένιαν, τοῦ τοῦ Τεπελενίου τὸν κ. Πέτρον Ζάππαν, τοῦ τοῦ Δελβίνου τὸν κ. Θεμιστοκλῆν Μπαμίχαν καὶ τοῦ τῆς Χειμάρρας τὸν κ. Σπυρομήλιον, πρὸς οὓς παρέχομεν τὴν ἐντολήν, ἵνα παριστάμενοι ἐνώπιον τῆς Σεβαστῆς Πρεσβευτικῆς Συνδιασκέψεως ἐν Λονδίῳ συνηγορήσωσιν ὑπὲρ τῆς ἐξ ἐθνολογικῶν καὶ λοιπῶν λόγων δικαίας ἀξιώσεως τῶν ἀνω μνησθέντων πέντε τμημάτων ἢ ἀποτελέσωσιν ἀναπόσπαστον μέρος τοῦ ἑλληνικοῦ Βασιλείου, ἐκλιπαρήσωσιν ἐν ὀνόματι τοῦ Χριστιανισμοῦ δικαιοσύνην παρὰ τῆς πεπολιτισμένης Εὐρώπης, διαμαρτυρούμενοι κατὰ πάσης ἀλλης λύσεως τεινούσης εἰς ὑποδούλωσιν αὐτῶν καὶ αὖτις ὑπὸ Μουσουλμανικὸν Ἀλβανικὸν ζυγόν καταδείξωσιν εὐλαδῶς ὅτι οἱ κάτοικοι τῶν μνησθέντων τμημάτων θὰ εὐρεθῶσιν ἐν τῇ ἀνάγκῃ νὰ ἀπειθήσωσιν εἰς πᾶσαν ἄλλην λύσιν μὴ συνάδουσαν πρὸς τὰ ἐθνικὰ αὐτῶν αἰσθήματα καὶ πρὸς τὴν χριστιανικὴν αὐτῶν συνείδησιν καὶ ὑπόστασιν καὶ ὑποβάλλωσι τὴν παράκλησιν, ἵνα ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας ἐξ οὐδὲ ποτε λόγου ἢ Πρεσβευτικῆ Συνδιασκέψεως πρὸ πάσης συζητήσεως εὐαρεστηθῇ νὰ

ἐξακριβώσῃ δι' Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς τὸν Ἐθνολογικὸν χαρακτήρα τοῦ τόπου καὶ τὴν θέλησιν τῶν κατοίκων.
Ἐν Ἀργυροκάστρῳ τῇ 17) 30 Ἰουνίου 1913.

Τὰ Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς

Π. Ζωτίδης

Μιχ. Τσιάκος

Νικόλ. Γκοδέλλας

Χαρ. Λιωλιομάνης

Χρῆστος Ἰ. Κάλφας

Π. Λίτος

Χαρ. Π. Παπαδόπουλος

Ἀπόστολος Δήμας

Γ. Κ. Μάσσιος

Τηλ. Λαμποδιτιάδης

Σ. Φεῖδης

Ὁ Δρυϊνουπόλεως Βασίλειος ἐπιβεβαίωσι τὸ γνήσιον τῶν ἀνωθι ὑπογραφῶν τῶν μελῶν τῆς εἰρημένης ἐπιτροπῆς.

Σφραγίς - Ἱερά Μητρόπολις

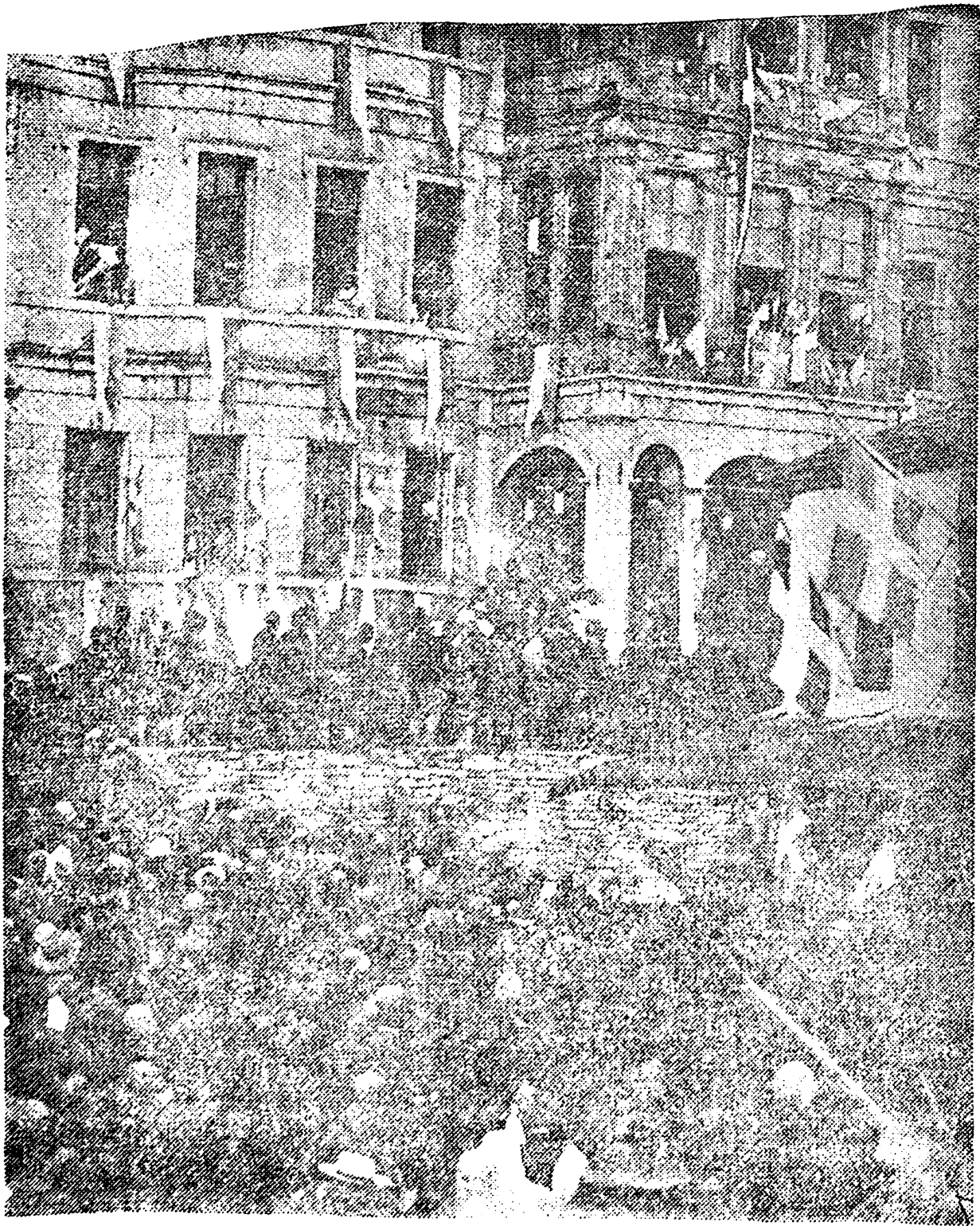
Δρυϊνουπόλεως. 1909

ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΠΡΕΣΒΕΥΤΙΚΗΝ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΙΝ

Γνωσθέντος ὅτι ἐν τῇ πρεσβευτικῇ συνδιασκέψει μέλλει μετ' οὐ πολὺ νὰ συζητηθῇ τὸ ζήτημα τῶν συνόρων τῆς Βορείου Ἠπείρου καὶ διαδοθέντος ὅτι θὰ ἐξητάζοντο μέρη Ἑλληνικὰ προσαρτώμενα εἰς τὸ μέλλον νὰ δημιουργηθῇ ἀλβανικὸν κράτος, ὁ πληθυσμὸς τοῦ νομοῦ Ἀργυροκάστρου, σίτισιμος, ἐν συλλαλητηρίῳ ἐνόπλιῳ, ἐθεώρησε ἐπιβαλλόμενον νὰ διαμαρτυρηθῇ κατὰ τῆς θρυλλουμένης ταύτης ἀδικίας παρὰ τῇ πρεσβευτικῇ συνδιασκέψει ἀποστέλλων ἐνταῦθα εἰδικὴν ἀντιπροσωπείαν. Ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τούτην ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ὑποβάλλωμεν τῇ Ὑμετέρα Ὑψηλότητι τὰ ἑξῆς:

Ὁ Νομὸς Ἀργυροκάστρου ἀποτε-

*'Αργυρόκαστρο, στο Διοικητήριο ! 'Από τούς παιγυρισμούς τής
ἀπελευθερώσεως στὰ ἔνοπλα συλλαλητήρια.*

λείται ὡς γνωστὸν ἐκ τῶν ἐπαρχιῶν Ἀργυροκάστρου, Δελβίνου, Πριμετής, Πωγωνίου, Τεπελενίου καὶ Χειμάρρας καὶ ἔχει πληθυσμὸν, κατὰ τὴν ἐπίσημον τουρκικὴν στατιστικὴν τὴν γενομένην χάριν τῶν πρώτων μετὰ τὴν ἀνακλήρουξιν τοῦ ὀθωμανικοῦ συντάγματος βουλευτικῶν ἐκλογῶν, ἀνερχόμενον εἰς 76.500 κατοίκους τῶν ὁποίων 48.500 εἶναι ὀρθόδοξοι χριστιανοὶ Ἕλληνας καὶ 27.000 Μουσουλμᾶνοι, κατὰ τὸ πλεῖστον τελευταῖον ἐξωμώσαντες, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἔτι νῦν ὑφισταμένης στενῆς συγγενείας μετὰ τῶν χριστιανῶν ἰδίως τοῦ τμήματος Τεπελενίου καὶ Χειμάρρας καὶ ἐκ τῆς ἐν περιπτώσει ἀτυχημάτων καὶ ψυχικῶν στενοχωριῶν αὐτῶν προσφυγῆς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τύπων τῆς χριστιανικῆς θρησκείας.

Ἐπὶ τῆς στατιστικῆς ταύτης στηριζομένη ἡ Τουρκικὴ Κυβέρνησις καθώρισε τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκλεκτῶν (2ου βαθμοῦ) ἀνακηρύξασα ὡς τοιοῦτους 56000 χριστιανούς ὀρθόδοξους Ἕλληνας ἀπέναντι 24000 μουσουλμάνων. Ἡ ἀπόλυτος ὑπεροχὴ τοῦ ἑλληνικοῦ στοιχείου τοῦ νομοῦ Ἀργυροκάστρου ἀπεδείχθη καὶ πάλιν κατὰ τὰς τελευταίας ἐκλογὰς ὅπote τὸ πανίσχυρον τοῦ Νεοτουρκικοῦ κοιμητάτου κατασυνετριβή πρὸ τοῦ δελτίου τῶν Ἑλλήνων ὑποψηφίων.

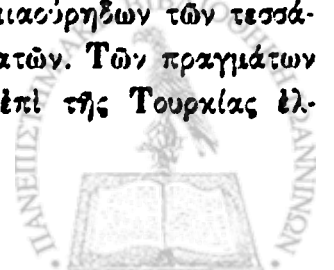
Οὐδεὶς συνήγορος τῆς ἀλήθειας καὶ τῆς πραγματικότητος καλῆτερος τῶν ἀριθμῶν ἐφ' ᾧ καὶ πρὸς τοὺς ἄνωθε παραθέτομεν τοὺς ἐξῆς, ἵνα πιστοποιηθῇ ἐναργῶς ἢ ὡς Ἑλλήνων δύναμις καὶ τὰ ἀπαράγραπτα ἡμῶν δικαιώματα.

Ἐκκλησίαι καὶ παρεκκλήσια	660
Ἱερεῖς .	259
Σχολεῖα ἀρρένων	176
(τούτων ἀστὺκαὶ σχολαὶ=21)	
Σχολεῖα θηλέων	70

Μοναστήρια	46
Διδάσκαλοι	295
Διδασκάλισσαι	81
Μαθηταὶ	6955
Μαθήτριαι	2480

Ταῦτα πάντα συντηροῦνται διὰ συνδρομιῶν τῶν κατοίκων καὶ διὰ λάσων κληροδοτηθέντων ὑπὸ τέκνων του, ἰδίου νομοῦ, τῶν σπουδαιότερων τῶν ὁποίων τὰ ὄνόματα (Ζάππα, Ζωγράφου, Ἀρσάκη, Ζώτου Πάνου Γκέργκη, Δύμα, Κασνέτση κλπ.) εἶναι γνωστά ὡς εὐεργετῶν ὀλοκλήρου τοῦ ἑλληνικοῦ ἔθνους. Εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἀλληλεγγύην καὶ φιλοπατρίαν ὀφείλονται πλὴν τῶν ἄνω καὶ πολλὰ ἐν τῷ ἰδίῳ νομῷ διημέσια ἔργα. Ἀπέναντι τούτων ἡ μικρὰ ἀλβανικὴ μειονότης τοῦ νομοῦ Ἀργυροκάστρου οὐδὲν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ἔργον οὔτε ἰδιωτικῆς οὔτε κοινῆς πρωτοβουλίας. Καὶ πῶς ἦτο δυνατόν νὰ γίνῃ ἄλλως ἀφοῦ οἱ ὀλίγοι ἀσπασθέντες τὸν Μουσουλμανισμὸν οὐδένα τῆς ἀλλαξοπιστίας τινος εἶχον λόγον εἰ μὴ τὴν περὶ τοῦ ἐγὼ των μέριμναν καὶ φροντίδα καὶ τὴν ἐξασφάλισιν ἑαυτοῖς τῶν μέσων τῆς ἐπικρατήσεως ἐπὶ τῶν πιστῶς εἰς τὰ πατρία τῶν ἐμμενουμένων ἀδελφῶν τῶν μεταβαλλόμενοι ἀπὸ τυραννουμένων εἰς τυράννους;

Οἱ τὴν σήμερον ὑπὲρ τῆς Ἀλβανικῆς ὑποστάσεως κοπτόμενοι δὲν δύνανται ν' ἀρνηθοῦν ὅτι κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ τουρκοβαλκανικοῦ πολέμου ἐτηλεγράφησαν ἐξ Ἀμερικῆς, Αἰγύπτου κλπ. πρὸς τὴν Ὑψηλὴν Πύλιν καὶ τὸν Σουλτᾶνον ὡς Καλίφην δηλοῦντες πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν πρὸς τὸ Τουρκικὸν καθεστῶς καὶ κηρυττόμενοι ἀλληλεγγύου μετὰ τῶν λοιπῶν Μουσουλμάνων ἐναντίον τῶν γκαιοῦρηδων τῶν τεσσάρων βαλκανικῶν κρατῶν. Τῶν πραγμάτων διαψευδάντων τὰς ἐπὶ τῆς Τουρκίας ἐλ-

πίδας των ἤρχισαν οἱ Ἄλβανοὶ τοῦτο μὲν γὰρ λιποτακτοῦν τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ, τοῦτο δὲ γὰρ διαπράττουσιν παντοίας κατὰ τῶν χριστιανῶν διαιοπραγίας λεηλατήσαντες περὶ τὰ 200 ἠπειρωτικὰ χωρία.

Κατόπιν τῶν γεγονότων τούτων καὶ ἔνεκα τῆς κακοπιστίας των καὶ τῆς κακῆς ἀπέναντι τοῦ τουρκικοῦ κράτους διαγωγῆς ἀπολέσαντες τὴν ἐλπίδα γὰρ ζήσουν καὶ εἰς τὸ μέλλον ὡς ἐκμισθωταὶ κτημάτων ὡς ὑπάλληλοι, ὡς χωροφύλακες, ὡς παντὸς εἶδους δηλ. ἐκδισταὶ κλπ. προσκολλῶνται, ὡς εἰς σανίδα σωτηρίας, εἰς τὴν ἰδέαν τῆς ἰδρύσεως ἁλβανικοῦ κράτους καὶ προσπαθοῦν γὰρ διεκδικήσουν ὡς ἔνεστι μεγαλητέρας γεωγραφικὰς ἐκτάσεις πιστεύοντες ὅτι ὡς μουσουλμᾶνοι θὰ ἔχουν τὰς ἰδίας προνομίας ἅς καὶ ἐπὶ τοῦ πρώην καθεστῶτος.

Ταῦτα ἐκ πικρᾶς πείρας γνωρίζων ὁ πληθυσμὸς τοῦ νομοῦ Ἀργυροκάστρου καὶ ἀπολαύσας εἶδη τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς ἐθνικῆς του ἀποκαταστάσεως ὑπὲρ ὧν τόσα ἐπὶ τόσους αἰῶνες ὑπέστη καὶ ἐμόχθησεν ἔδωκεν εἰς ἡμᾶς τὴν ρητὴν ἐντολὴν γὰρ καθυποβάλλωμεν τῇ Ἑμετέρα Ἐξουχότητι τὴν εὐχὴν ὅπως διεθνῆς ἐπιτροπὴ μεταβαίνουσα ἐπὶ τόπου ἐξετάσῃ περὶ τῆς ἀληθείας ὅποτε θεβαίως ἢ τύχη τοῦ νομοῦ Ἀργυροκάστρου θὰ κριθῆ συμφώνως πρὸς τοὺς πόθους καὶ τὰ αἰσθήματα τοῦ λαοῦ, τὴν ἐλληνικότητα τοῦ ὁποίου αἰῶνες μουσαρᾶς δουλείας δὲν ἴσχυσαν τὰ μεταβάλλουν.

Ἐὰν ὁμως παρὰ πᾶσαν ἐλπίδα τὰ αἰτήματά μας δὲν γίνουσι ἀποδεκτὰ θεωροῦμεν καθήκον γὰρ δηλώσωμε τῇ Ἑμετέρα Ἐξουχότητι, ὅτι προκειμένου γὰρ ὑπαχθῶμεν καὶ πάλιν ὑπὸ ζυγὸν μουσουλμανικὸν ἀπεχθέστερον καὶ αὐτοῦ τοῦ Τουρκικοῦ θὰ εὐρεθῶμεν εἰς τὴν σκληρὰν ἀνάγκην γ' ἀντιτάξωμεν εἰς τὴν βίαν βίαν. Ὅτι δὲ τοῦ

τοῦ δὲν εἶναι ἀπλή ἀπειλή ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ἰθαγενῶν ἐθελοντικῶν σωμάτων τὰ ὅποια κατηρτίσθησαν ἤδη καθ' ἅπασαν τὴν Ἠπειρον.

10.7.1913 Λουδίνον

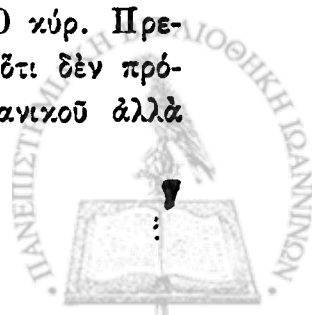
ΜΝΗΜΟΝΙΟΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

τῶν διαφόρων ἀκροάσεων τὰς ὁποίας ἐλάδομεν ἐν Λουδίνῳ ὡς ἀντιπρόσωποι τῶν τμημάτων Ἀργυροκάστρου, Δελβίνου, Πρεμετῆς, Τεπελενίου καὶ Χειμάρρας.

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΑΥΣΤΡΙΑΣ

4) 17 Ἰουλίου 1913.

Ἐξηγήσαμεν τὸν σκοπὸν τῆς εἰς Λουδίνον ἐλεύσεώς μας εἰπόντες ἐν ὀλίγοις ὅτι οἱ πληθυσμοὶ τῶν ἄνω τμημάτων ἀκούσαντες ὅτι γίνεται σκέψις γὰρ συμπεριληφθῆ εἰς τὰ σύνορα τῆς Ἀλβανίας καὶ ἡ πατρίς μας συνηλθον ἐν Ἀργυροκάστρῳ εἰς ἔνοπλον συλλαλητήριον ὅπως διαμαρτυρηθοῦν ἐπὶ τούτῳ. Συνέταξαν ὁμοφώνως σχετικὸν ψήφισμα καὶ ἐξέλεξαν ἐπιτροπὴν ἣτις ὑποβάλλουσα τοῦτο πρὸς τὴν Πρεσβευτικὴν Συνδιάσκεψιν γὰρ διαμαρτυρηθῆ καὶ παρακαλέσῃ καὶ προφορικῶς γὰρ ληφθῆ ὑπ' ὄψιν ὁ πόθος τοῦ πληθυσμοῦ τῶν ἄνω τμημάτων γὰρ μείνουν ἐλεύθερα καὶ γὰρ ἐνωθοῦν μετὰ τὴν Ἑλλάδα. Τὴν ἐντολὴν τούτων ἐκτελοῦντες διαθεβαιώσαμεν, περαίνοντες, ὅτι ἀγωνισθέντες καὶ ὑπομείναντες τὰ πάνδεινα ἐπὶ 500 ἔτη ἵνα ἀποκτήσωμεν τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν μετὰ τῆς μητρὸς Ἑλλάδος ἐνωσιν καὶ ἐπιτυχόντες τοῦ σκοποῦ μας, κατ' οὐδένα λόγον θὰ ἐδεχόμεθα γὰρ ἴδωμεν τοὺς καρπούς τῶν μόχθων μας ματαιωμένους καὶ γὰρ ὑπαχθῶμεν ἐκ νέου ὑπὸ μουσουλμανικὸν ζυγόν, τὸν ἁλβανικόν, χειρότερον τοῦ Τουρκικοῦ. Ὁ κύρ. Πρεσβευτῆς μᾶς διέκοψεν εἰπὼν ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ζυγοῦ μουσουλμανικοῦ ἀλλὰ

περί διοικήσεως ευρωπαϊκής υπό ηγεμόνα ευρωπαίον κλ. Έπανελάβαμεν τήν φράσιν «υπό ζυγόν μουσουλμανικόν βαρύτερον του Τουρκικού δικαιολογήσαντες αυτήν και ειπόντες ότι ήμεϊς έχομεν έθνος, κυβέρνησιν, διοίκησιν, κτλ. έτοιμα ίδιας μας και, επί πλέον, έχομεν συνειδήσιν του πολιτισμού μας, τής προόδου μας και του έθνικισμού μας ώστε να πιστεύομεν ότι δεν έχομε ανάγκην άλλης διοικήσεως διά να ευημερήσωμεν. Γνωρίζομεν άλλως τε καλώς τὸ ποιὸν τής μουσουλμανικῆς αλδανικῆς μειονοφηφίας διά να μη άμφιβάλλωμεν καθόλου περί τής τύχης μας υπό τὸν νέον τουτον ζυγόν. Έδηλώσαμε ότι επιθυμοῦντες να έχωμεν καλοὺς γείτονας και οὐδεμίαν έχθραν τρέφοντες κατά τῶν Άλδανῶν ευχόμεθα ὅπως τοὺς ίδωμεν προσδεύοντας και άξιους να κατέχουν θέσιν πολιτισμένου κράτους εν Ευρώπῃ, πλην ότι διά τουτο δεν δυναίμεθα ν' άρνηθῶμεν πᾶν ιδεῶδες μας και να πληρώσωμεν τὰ ξεῶδα πειράματος πρό τῶν αποτελεσμάτων του ὁποίου έχομεν λόγους ν' άμφιβάλλωμεν.

Έπροσθέσαμεν ότι οί λόγοι μας δεν ήσαν κενου ένθουσιασμοῦ λόγοι αλλά πεποιθήσεως επί τήν άπόφασιν τῶν πληθυσμῶν τοὺς ὁποίους αντιπροσωπεύομεν να μήν υποκύψουν εις τὸν ζυγόν τὸν Άλδανικόν και ν' αντίτάξουν εν ανάγκῃ, και θίαν εις τήν θίαν, διά τῶν έθελοντικῶν σωματίων τὰ ὁποία ἤδη κατηρτίσθησαν. Έρωτηθέντες αν ήλθομεν κατ' ευθείαν από τὸ Άργυρόκαστρον άπηγνήσαμε καταφατικῶς και ότι ήλθομεν εις 3-4 ἡμερῶν διάστημα. Εις τήν έρώτησιν τήν ὁποίαν δὲς ὁ κ. Πρεσβευτής μας άπηθύθυνεν εάν είδομεν κανένα εκ τῶν εν Λονδίνῳ πρεσβευτῶν ἢ τὸν SER EDWARD GREY άπαντήσαμεν ότι ἡ έξοχότης του ήτο ὁ πρώτος τῶν πρεσβευτῶν τὸν ὁποι-

ον είχομεν τήν τιμήν να ίδωμεν. Ὁ κ. Πρεσβευτής μας είπεν: Οί πρεσβευται δεν είμεθα παρά άπλοί εκτελεσται τῶν άποφάσεων τῶν κυβερνήσεων μας διὸ και θά καθυποβάλω τὰ αίτήματά Σας εις τήν Κυβέρνησιν μου. Άπηγνήσαμεν. Παρακαλοῦμεν τήν έξοχότητά Σας οὐ μόνον να διαβιβάσῃ τὰ αίτήματά μας εις τήν Κυβέρνησίν της αλλά και να τὰ υποστηρίξῃ. Δεν ζητοῦμεν παρά δικαιοσύνην και διά τουτο έλπίζομεν ότι θά μας άπονεμηθῇ τοιαύτη. Είμεθα δὲ τόσο δέδαιοι ότι τὰ αίτήματά μας είναι δίκαια ώστε επαναλαμβάνομεν τήν παράκλησιν μας ὅπως διεθνῆς επιτροπή μεταβαίνουσα επί τόπου έξετάσῃ και πεισθῇ περί τής Έλληνικότητος τῶν μερῶν μας. Άποδίδουσα δικαιοσύνην εις τοὺς πληθυσμούς μας ἡ Αύστρία θά βοηθήσῃ άλλως τε λαὸν ὁ ὁποῖος σήμερα κατά τήν περίοδον του (λέξις δυσανάγνωστος) εν Τουρκίᾳ ήτο ὑτέρ τῶν Αύστριακῶν συμπερόντων και τουτο κατ' αντίθεσιν προς εκείνους, οί ὁποιοί σήμερα παρουσιάζονται ὡς φίλοι τής Αύστρίας και θέλουν να φαίνωνται τοιοῦτοι. Περαιόντες επανελάβαμεν και πάλιν ότι εάν παρ' έλπίδα τὰ αίτήματά μας δεν ήθελον γίνῃ δεκτά θά ευρισκόμεθα εις τήν ανάγκην ν' αντιστῶμεν εις τήν υποδούλωσιν μας διά τῶν έθελοντικῶν σωματίων τὰ ὁποία ὡς προηγουμένως είπομεν έσχηματίσθησαν ἤδη. Τὸν λόγο εξακολουθῶν ὁ κ. Πρεσβευτής ήρώτησε περί του πληθυσμοῦ τής Χειμάρρας ιδιαιτέρως, εις ὃ ὁ κ. Βλάσσις έδωκε τὰς αναγκαίας έξηγήσεις επαναλαθῶν τὰ περί μη υποταγῆς τῶν κατοίκων τῶν μερῶν μας εις άπόφασιν τής Ευρώπης αντίθετον προς τοὺς πόθους των.

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΙΤΑΛΙΑΣ

5) 18 Ιουλίου 1913

Ἐπανελάθομεν ὅσα καὶ εἰς τὸν κ. Πρεσβευτὴν τῆς Αὐστρίας ὡς πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ ταξιδίου μας, προσθέσαντες ὅτι τὴν Ἡπειρον ἐπεσκέφθησαν διάφοροι πολιτικοὶ ἄνδρες καὶ θὰ ἦτο ἀρκετὸν δι' ἡμᾶς νὰ ἐπικαλεσθῶμεν τὴν ἐπὶ λόγῳ τιμῆς μαρτυρίαν των. Ἐὰν ὅμως τοῦτο δὲν ἤρκει καὶ διὰ τὴν Συνδιάσκεψιν παρακαλοῦμεν νὰ σταλῆ διεθνῆς ἐπιτροπὴ πρὸς ἐξέτασιν καὶ ἐπιθεβαίωσιν τῆς Ἑλληνικότητος τῆς πατρίδος μας. Τοῦ κ. Πρεσβευτοῦ ἀπαντήσαντος ὅτι θὰ διαδιδάσῃ τηλεγραφικῶς τὰ αἰτήματά μας εἰς τὴν Κυβέρνησιν τοῦ ἐπανελάθομεν τὴν παράκλησιν ὅπως τὰ διαδιδάσῃ ὑποστηρίζων αὐτά. Γνωρίζοντες τοὺς πολλοὺς δεσμοὺς οἵτινες συνδέουσιν τὰ δύο ἔθνη, τὸ Ἰταλικὸν καὶ τὸ Ἑλληνικόν, γνωρίζοντες ὅτι τὰ αἰτήματά μας εἶναι δίκαια καὶ ἀποτελοῦν τὴν θάσιν ἐπὶ τῆς ὁποίας στηρίζεται ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ ἐνότητά τῆς Ἰταλίας καθὼς καὶ ἡ πρόοδός της ὡς κράτους, ἐλπίζομεν ὅτι ἡ Ἰταλικὴ Κυβέρνησις ὡς Κυβέρνησις συνταγματικοῦ κράτους δὲν θὰ θελήσῃ ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴν Ἰταλικὴν δημοσίαν γνώμην ἣτις εἶναι ὑπὲρ ἡμῶν. Ἐχομεν φίλους Ἰταλοὺς καὶ πολλοὺς καὶ σημαίνοντας (οἷς διαβεβαίω Κύριοι ὅτι ἀγαπῶμεν τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἔθνος Σας, διέκοψεν ὁ κ. Πρεσβευτής) ὥστε νὰ ἐλπίζομεν ὅτι δὲν θὰ ὑπαχθῶμεν ἐκ νέου ὑπὸ ζυγὸν μουσουλμανικὸν χειρότερον καὶ τοῦ Τουρκικοῦ. Νομίζομε εἶπομεν, Ἐξοχώτατε, ὅτι διαμείναντες εἰς τὴν Κων) πολιν θὰ ἠδυνήθητε νὰ σχηματίσετε ἰδέαν τῶν δεινῶν τῶν χριστιανῶν (ὁ κ. Πρεσβευτής διέκοψε: μάλιστα καὶ πλειστάκις ἠργάσθη ὑπὲρ τῶν Ἑλληνικῶν συμφερόντων) διὰ νὰ μὴ νομίσετε κενὴν σημασίαν τὴν διαβεβαίωσίν μας ὅτι οἱ πλθυσμοὶ τῶν τμημάτων

τὰ ὅποια οἱ ἀντιπροσωπευόμενοι εἶναι ἀποφασισμένοι ν' ἀμυνθοῦν μέχρις ἐσχάτων διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἐλευθερίας των καὶ τῆς μετὰ τῆς μητρὸς των Ἑλλάδος ἐνώσεως. Ἐχομεν ἄλλωστε τὸ παράδειγμα τῆς Ἰταλίας πρὸ ὀφθαλμῶν διὰ νὰ πιστεύουσιν ὅτι θὰ κατορθώσουν νὰ ἐπιτύχουν τὸν σκοπὸν των.

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΓΑΛΛΙΑΣ

9) 22 Ιουλίου 1913

Ἐξεφράσαμεν τὴν εὐγνωμοσύνην μας διὰ τὴν ἀνέκαθεν φιλικὴν καὶ εὐμενῆ στάσιν τῆς Γαλλίας ἀπέναντι τοῦ ἔθνους μας καὶ ἰδίᾳ διότι Γάλλοι ἐπιφανεῖς ἐτίμησαν τὴν πατρίδα μας ἐπισκεφθέντες αὐτὴν καὶ θυγηθέντες οὕτω νὰ πειθοῦν περὶ τῆς Ἑλληνικότητός της. Τοῦ κ. Πρεσβευτοῦ ζητήσαντος πληροφορίας περὶ τῆς εἰς Αὐλῶνα ἀλβανικῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως ἐδώσαμεν τοιαύτας, τόσον ὡς πρὸς τὸν σχηματισμὸν της ὅσον καὶ ὡς πρὸς τ' ἀποτελοῦντα αὐτὴν πρόσωπα. Ἀναφέροντες εἰς τὸν κ. Πρεσβευτὴν ἀνταπόκρισιν ἐκ Λονδίνου τοῦ Journales de Geneve καθ' ἣν τὸ ζήτημα τῶν ἑλληνοαλβανικῶν συνόρων συνεζήτηθη ἐν τῇ τελευταίᾳ συνεδριάσει τῆς πρεσβευτικῆς Συνδιασκέψεως ἐλάβομεν τὴν κατηγορηματικὴν διαβεβαίωσιν ὅτι τοῦτο δὲν ἐγένετο.

Ὁ κ. Πρεσβευτής ἀφ' οὗ μᾶς διεβεβαίωσε περὶ τῶν φιλικῶν αἰσθημάτων τῆς Κυβερνήσεώς του, καὶ αὐτοῦ πρὸς τὴν Ἑλλάδα μᾶς παρετήρησεν ὅτι δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν εἰς αὐτὸν ὅσα εἶχομεν νὰ εἴπωμεν ἀλλ' εἰς τοὺς ἄλλους συναδέλφους του. Δυστυχῶς εἶπεν εὐρίσκομεν μεγάλην ἀντίδρασιν εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν ἐκ μέρους τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς Ἰταλίας καὶ θὰ εἶναι δύσκολον κάπως νὰ καταλήξῃ ἡ διαφωνία τῶν Δυνάμεων εἰς ρῆξιν χάριν τοῦ

ζητήματος τούτου.

Σ η μ ε ί ω σ ι ς. —Εἰς τὸν κ. Πρεσβευτήν, ἐκρίθη καλὸν νὰ σταλῆ ἰδιαίτερον ὑπόμνημα σχετικὸν μὲ τὴν περὶ τῆς Ἀλβανικῆς Κυβερνήσεως ἐρώτησίν του.

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΓΕΡΜΑΝΙΑΣ

12) 25 Ἰουλίου 1913.

Ὁ κ. Πρεσβευτὴς δεχόμενος ἡμᾶς ἐδικαιολόγησε δι' ὀλίγων πῶς μᾶς ἐτηλεφώνησεν ὅτι μᾶς δέχεται ἐνῶ μᾶς εἶχε γράψῃ τὴν προτεραίαν ὅτι δὲν τοῦ ἦτο δυνατόν ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων νὰ μᾶς παραχωρήσῃ τὴν ζητηθεῖσαν ἀκρόασιν, τοῦ ἐξεφράσαμεν τὰς εὐχαριστίας μας διὰ τὴν τιμὴν τὴν ὁποίαν μᾶς ἔκαμε νὰ μᾶς δεχθῆ εἰς ἀκρόασιν τοῦ ἔπερ μὲς ἀνεκοίφισε. Μᾶς ἐρίυτησεν, ἐὰν τὰ μέρη μας ἦσαν πρὸς βορρὰν τοῦ «Στίλου» καὶ ἐὰν τὸ Ἀργυρο-

καστρον ἦτο παράλιον. Γενικῶς ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα —μᾶς εἶπεν εἶναι ἡ γλῶσσα τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν σχολείων. Ἀπηντήσαμεν ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶναι πρὸ παντὸς ἡ γλῶσσα τῆς οἰκογενείας εἰς τὰ μέρη μας. Ἐδώκαμεν λεπτομερεῖς πληροφορίας τὸσον ὑπὸ γεωγραφικὴν ὕψον καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἄλλαν ἀποψίν προσθέσαντες ὡς συμπέρασμα ὅτι ἀκριθῶς δι' αὐτὸ εἴμεθα ἀποφασισμένοι νὰ μὴ δεχθῶμεν νὰ γίνωμεν πάλιν δοῦλοι ὑπαγόμενοι εἰς μουσουλμανικὸν ζυγὸν βαρύτερον καὶ τοῦ Τουρκικοῦ. Ὁ κ. Πρεσβευτὴς διέκοψεν εἰπόν ὅτι δὲν πρόκειται περὶ ζυγοῦ ἀλλὰ περὶ διοικήσεως εὐρωπαϊκῆς μὲ ἡγεμόνα εὐρωπαῖον. Ἀπαντήσαμεν ὅτι ἡμεῖς ὡς Ἕλληνες ἔχομεν βασιλέα, Κυβέρνησιν, Ἔθνος. Δὲν ἔχομεν καμμίαν ἐχθραν πρὸς τοὺς Ἀλβανούς καὶ εὐχόμεθα νὰ προσεύξουν καὶ εὐημερήσουν διότι ἐπεθυμοῦμεν νὰ ἔχομεν

Στρατιῶτες στὰ Γιάννινα γλεντοῦν τὴν ἀποστράτευσή τους. 1914.
Πίσω φαίνεται τὸ σπίτι τοῦ ἀεροπόρου Ἀδαμῖδη.

καλὸν γείτονα, ἀλλὰ δὲν δυνάμεθα διὰ τοῦτο νὰ θυσιάσωμεν τὸ ἰδεῶδες μας καὶ νὰ γίνωμεν δοῦλοι πάλιν. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τοῦ ταξιδίου τῆς Α.Μ. τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας εἰς τοὺς Ἁγίους Σαράντα ὁ γενικὸς τῆς Γερμανίας πρόξενος ἐν Τεργέστη (λέξις δυσανάγνωστος) περιηλθε τὴν Ἡπειρον ὅλην καὶ ἠδυνήθη νὰ σχηματίσῃ ἰδέαν περὶ τῆς Ἑλληνικότητος τῶν μερῶν τὰ ὅποια ἀντιπροσωπεύομεν. Ἐὰν τοῦτο δὲν ἄρκει διὰ τὴν Πρεσβευτικὴν Συνδιάσκεψιν δεχόμεθα καὶ παρακαλοῦμεν τὴν Ἐξοχότητά του νὰ προτείῃ τὴν ἀποστολὴν διεθνoῦς ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέτασιν. Μετὰ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἡ Αὐτ. Μεγαλειότης ὁ Αὐτοκράτωρ καὶ ἡ Γερμανικὴ Κυβέρνησις ἀγαποῦν τὴν Ἑλλάδα πλὴν εἶναι δύσκολον νὰ δυσαρεστήσουν τοὺς συμμάχους των, ἀπηγγέθημεν ὅτι οἱ πλῆθυσμοὶ τῶν μερῶν μας εἶναι ἀποφασισμένοι νὰ μὴ ὑποκύβουν καὶ ν' ἀντιτάξουν ἐν ἀνάγκῃ τὴν βίαν εἰς τὴν βίαν.

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΡΩΣΙΑΣ

13) 26 Ἰουλίου 1913

Ἄφ' οὗ ἐξηγήσαμεν ἐν ὀλίγοις τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεώς μας παρεκαλέσαμε ὅπως ἡ Ἐξοχότης του συνηγορήσῃ ὑπὲρ τῶν αἰτημάτων μας παρὰ τῇ Συνδιάσκεψει. Ὁ κ. Πρεσβευτὴς μᾶς διαβεβαίωσε περὶ τῆς εὐνοίας καὶ τῶν καλῶν διαθέσεων τῆς Κυβερνήσεώς του ἐπειδὴ δὲ τοῦ εἴπομεν πόσον μᾶς εἶχε στενοχωρήσει ἡ ἐκ Λονδίνου ἀνταπόκρισις τῆς *Journal de Geneve* μᾶς ἐδήλωσε κατηγορηματικῶς ὅτι οὔτε συζητήθη τὸ ζήτημα τῶν συνόρων οὔτε καὶ θὰ συζητηθῇ ἐπὶ τοῦ παρόντος ὅποτε ὑπάρχουν τόσα ἄλλα ζητήματα ἕνεκα τοῦ ἐπελθόντος δευτέρου πολέμου. Ἐὰν ἔχετε —ἐπρόσθεσεν— ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, καὶ τὸ πιστεύω, εἶναι καλὸν νὰ συστήσετε μετριοπάθειαν ἀ-

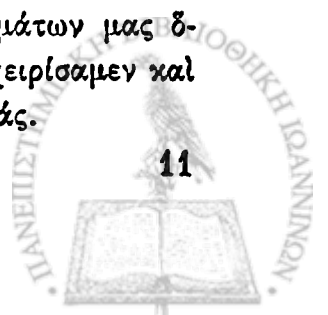
πέναντι τῆς Βουλγαρίας· διότι ἐὰν ἡ Ἑλλάς ἐπιμένῃ νὰ ζητῇ ὅλη τὴν Βουλγαρίαν θὰ μᾶς εἶναι ἀδύνατον νὰ ὑποστηρίξωμεν αὐτὴν ἄλλοῦ. Ἀπαντήσαμεν, ὅτι εἴμεθα ἀρκετὰ μετριοφρονες διὰ νὰ γνωρίζωμεν ὅτι τοῦτο διαφεύγει τὴν δικαιοδοσίαν μας καὶ ἐπαναλαμβάνομεν τὴν ἐντολὴν τὴν ὁποίαν ἔχομε λάβῃ ἀπὸ τοὺς συμπατριώτας μας. Παρεκαλέσαμεν ἐκ νέου ὅπως ἡ Ἐξοχότης του ὑποστηρίξῃ τὰ αἰτήματά μας παρὰ τῇ Συνδιάσκεψει δηλώσαντες ὅτι ἂν καὶ πιστεύωμεν ὅτι δὲν θὰ ἐπαναληφθῇ τὸ κακούργημα τῆς Σκόδρας (αὐτό, ζωηρῶς διέκοψεν ὁ κ. Πρεσβευτὴς ποτὲ δὲ θὰ γίνῃ!) εἴμεθα ἀποφασισμένοι ν' ἀντιστῶμεν εἰς τὴν βίαν καὶ διὰ τῆς βίας ἀκόμη ἀποθνήσκοντες ὑπὲρ τῆς Ἐλευθερίας τῆς πατρίδος μας καὶ τῆς ἀναγωρίσεως τῆς ἐνώσεώς της μὲ τὴν Ἑλλάδα. Ὁ κ. Πρεσβευτὴς μᾶς ἐπανέλαβε τὴν σύστασίν του νὰ δηλώσωμεν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ὅτι ἔδει νὰ μὴ εἶναι ἀπαιτητικὴ πάλι ἀπέναντι τῶν Βουλγάρων, διότι ἡ ἀπαιτητικότης τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς τὸ Λονδίνον ἔκαμε κακὴν ἐντύπωσιν.

ΥΠΟΥΡΓ. ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΑΣ

13) 26 Ἰουλίου 1913

Ἰπουργεῖον Ἐξωτερικῶν Ἀγγλίας.

Μεταδάντες ὅπως ἐξετάσωμεν περὶ τῆς τύχης τῆς πρὸς ἀκρόασιν αἰτήσεώς μας ἐγενόμεθα δεκτοὶ ὑπὸ τοῦ διευθύνοντος τὸ ἀνατολικὸν τμήμα ὑφυπουργοῦ κ. Μάξ Δόβαλ, ὁ ὅποιος ἀφ' οὗ μᾶς ἐδήλωσεν ὅτι ὁ κ. ὑπουργὸς δὲν ἠδύνατο ἕνεκα τῶν πολλῶν του ἀσχολιῶν νὰ μᾶς δεχθῇ ἐζήτησε νὰ τοῦ καθυποβάλωμεν ἐγγράφως τὰ αἰτήματά μας. Τοῦτο καὶ ἐκάμαμεν ἐπιδόσαντες ἀντίγραφον τῶν ὑπομνημάτων μας ὁμοιον πρὸς ἐκεῖνα ἄτινα ἐνεχειρίσαμεν καὶ πρὸς τοὺς κυρίους Πρεσβευτάς.

Ο ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΚΑΣ ΕΠΑΝΩ ΣΟΥΔΕΝΩΝ

Ἡ Ἐκκλησία καὶ ἡ Παιδεία συμπορεύονται καὶ ἀλληλοβαστάζονται. Ἡ εὐποιία —τὰ ἐλέη— ὁ πρῶτος καὶ καλύτερος συμπαραστάτης τους. Ἡ παραίνεση γιὰ ἀμιλλα στὸ ἔργο αὐτό. Ὁ κώδικας, ἡ φύλαξη καὶ ἡ χρῆση του. Ἡ συγκρότηση ἀρχείου ἀπὸ τὰ κοινὰ ἔγγραφα τῆς κοινότητος κλπ.

«1856 Ματοῦ 29 Ἐπάνω Σουδενά, ἴσον ἀπαράλλακτον τῷ πρωτοτύπῳ. Διὰ τοῦ παρόντος ἐπιτροπικοῦ ἔγγραφου δηλοποιεῖ ἡ παρευρεθεῖσα κοινότης τοῦ χωρίου μας ὅτι σήμερον εὐχαρίστως διορίζει Ἐπιτρόπους τοῦ σχολείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τοὺς Κυρίους Μιχαὴλ Σακελλαρίου, Γεώργιον Α. Δόνον, Ἄναγ. Μηντερλῆν, Διαμιάντην Οἰκονόμου καὶ Νικόλαον Τσίλτσον, οἵτινες ὀφείλουσιν πρῶτον νὰ παραλάβωσι τὰ βιβλία τῆς σχολῆς καὶ νὰ ἔχωσι δι' αὐτὰ κατάλογον, τὸν ὁποῖον νὰ καταστρώσωσι εἰς τὸ βιβλίον τῆς σχολῆς.

Νὰ παραλάβωσι οἱ αὐτοὶ ἐπίτροποι τὰ εἰς χεῖρας τοῦ Κ. Σπυρίδωνος Πριμηκύρη εὐρισκόμενα κατάστιχα τῆς σχολῆς, ἐν οἷς ὑπάρχει λογαριασμοὶ καὶ ἔγγραφα ἰδιαίτερα χρεωστικά, καὶ νὰ ἔχωσι αὐτὰ εἰς καλὴν τάξιν, φυλάττοντες πάντοτε τακτικὸν ἐτήσιον λογαριασμὸν τῶν τε ἐσόδων τῆς τε σχολῆς καὶ ἐκκλησίας διὰ νὰ δίδωσι λόγον κατ' ἔτος περὶ αὐτῶν εἰς τὴν κοινότητά μας. Νὰ ἐπιμεληθῶσι τὴν εἰσπραξίν καὶ παραλαβὴν τῶν τῆς σχολῆς χρεωστικῶν ἔγγραφων. Νὰ εὐαρεστηθῶσι οἱ Κύριοι Ἐπίτροποι νὰ γράψωσι εἰς Τσαγιαγιάν πρὸς τὸν Κύριον Ἀντώνιον Καψύφαν Ἐπίτροπον τῆς διαθήκης τοῦ Μακαρίτου Ἀναστασίου Δόνου διὰ

νὰ ἐξοφλήσῃ γρόσια χιλιάδες τρεῖς, ἀτινα διὰ τῆς διαθήκης του ἀφιέρωσι εἰς τὴν σχολὴν μας.

Νὰ γράψωσι εἰς Κέρκυραν πρὸς τοὺς Ἐπιτρόπους τῆς διαθήκης τοῦ Μακαρίτου Ζήσῃ Γεωργίου κυρίου Κωνσταντῖνον Βαλδᾶν καὶ Δόκτορα Λαζαράν διὰ νὰ ἐξαποστείλῃ πρὸς αὐτοὺς ὅσα ὁ Μακαρίτης Ζήσῃς διέθεσε διὰ τὴν σχολὴν μας. Νὰ γράψωσι καὶ πρὸς τὸν κύριον Θωμᾶν Ἰωαννου Γκολέστην εἰς Ραντομηρι διὰ νὰ πέμψῃ καὶ αὐτὸς ὅσα ὁ Μακαρίτης πατήρ του διέθεσε διὰ τὴν σχολὴν μας. Νὰ θεωρήσωσι τὸν τοῦ Κυρίου Σπυρίδωνος Πριμηκύρη λογαριασμὸν διὰ τὰ πεντακόσια εἴκοσι γρόσια Ἄρ. 520. τὰ ὅποια εἶχε λάβει παρὰ τοῦ Καλλινίκου ἡγουμένου τῆς Εὐαγγελιστρίας διὰ λογισμὸν τῆς σχολῆς καὶ νὰ παραλάβωσι τὰ ὑπόλοιπα. Νὰ προσπαθῶσι παντοιοτρόπως νὰ παρακινήσωσι τοὺς ἀνθρώπους νὰ ἀφήνωσι ἐλεῖν διὰ τὴν σχολὴν μας.

Τὰ σχηματιζόμενα Κεφάλαια τῆς σχολῆς νὰ τὰ τοκίζωσι εἰς ἀσφαλῆ μέρη καὶ προπάντων εἰς τὸν Βελίην τοῦ χωρίου μας, ὅστις δὲν δύναται νὰ θανείζεται παρ' ἄλλων, εἰμὴ ἀπὸ τοὺς Ἐπιτρόπους, δταν οὗτοι ἔχωσι χρήματα.

Τὰ περισεύοντα χρήματα τῆς ἐκκλησίας νὰ μεταχειρίζωνται εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς σχολῆς.

Νὰ ἔχωσι καὶ βιβλίον τῆς ἐκκλησίας, ἐν ᾧ θέλωσι καταγράφει τὰ σκεύη καὶ κτήματα αὐτῆς. Οἱ Ἐπίτροποι νὰ λαμβάνωσι ἀπὸ τὰ χωράφια τῆς ἐκκλησίας τὰ ἡμόρατα ἐκ τῶν κατόχων αὐτά, ἐὰν δέ τις αὐτῶν δὲν τοῖς δώσῃ τὸ δίκαιον τῆς ἐκκλη-

σίας δύνανται νὰ δίδωσι τὸ κτῆμα εἰς ἄλλους. Εἰς τὸ αὐτὸ βιβλίον νὰ βαστῶσι καὶ λογαριασμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων τῆς ἐκκλησίας.

Οἱ αὐτοὶ Ἐπίτροποι ὀφείλουσι νὰ παραλάβωσι τὸν κοινὸν Κώδικα, ὅστις θέλει φυλάττεται εἰς ὄντινα ἐξ αὐτῶν ἐγκρίνει ἢ κοινότης, ὅταν δὲ εἶναι ἀναγκαῖος διὰ τινὰ κοινήν ὑπόθεσιν θέλουσι τὸν δίδει συγκαταθέσει τῆς κοινότητος. Νὰ ἐπιμεληθῶσι οἱ Ἐπίτροποι νὰ συναθροίσωσι καὶ ὅσα κοινὰ ἔγγραφα εἶναι σκορπισμένα εἰς τοὺς χωριανούς.

Οἱ ρηθέντες Ἐπίτροποι τοῦ σχολείου καὶ τῆς ἐκκλησίας θέλουσι λαμβάνει παρὰ τῶν Ἐπιτρόπων τῆς Εὐαγγελιστρίας καὶ τοῦ ἡγουμένου κυρίου Καλλινίκου τὰς δύο χιλιάδας καὶ πεντακόσια γρόσια Ἄρ. 2.500 ἅτινα χρεωστῆ νὰ δίδῃ κατ' ἔτος εἰς τὴν σχολὴν μας ὁ ἡγούμενος κατὰ τὰ μεταξὺ ἡμῶν καὶ αὐτοῦ ἔγγραφα. Θέλουσι δὲ ἀρχίσει νὰ λαμβάνωσι τακτικῶς τὰς δόσεις καὶ θέλουσι πληρῶσει δι' αὐτῶν τὸν διδάσκαλον ἀναπληρώνοντες καὶ ἄλλας ἐλλείψεις τοῦ σχολείου.

Νὰ πληρῶνωσι τρεῖς τοῦ ἔτους τοὺς ἱερεῖς μας, οἵτινες νὰ κάμνωσι συλλεiturργον ψαλλομένης καὶ τῆς νεκρωσίμου ἀκολουθίας ὑπὲρ τῶν εὐεργετῶν τῆς σχολῆς. Τὸ παρὸν θέλει ἀντιγραφῆ εἰς τὸν Κώδικα τοῦ χωρίου μας, ὅπως καὶ οἱ Ἐπίτροποι θέλουσι ὑπογραφθῆ.

Δίδοντες ὅθεν αὐτοῖς τὴν πληρεξουσιότητα νὰ πράξωσι πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὸ συμφέρον τοῦ τε σχολείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας ὑποφαινόμεθα 1856 Μαΐου 29 Ἐπάνω Σουδενά.

Αἱ ὑπογραφαὶ τῶν Ἐπιτρόπων
Σακελλάριος Οἰκονόμος
Μ. Παρδάλης

Ἄναγ. Ι. Δούβλης
Λαζ. Καψώφα
Γεωρ. Δ. Δόνου
Γούλας Πόντικα
Μ. Πασχάλης
Μ. Χριστοδούλου
Χ. Μπατᾶς
Χ. Τσάμης
Μ. Π. Μίσιου
Ἰω. Ζορδούμης
Λάμπρος Χριστοδούλου
Σ. Πριμηκύρης
Δημ. Οἰκονόμου
Ἰωαν. Π. Μπίλιου
Στεφ. Μουλᾶς

Προσθέτομεν ἀκόμη ὅτι μετὰ τῶν εἰρημένων ἐπιτρόπων θέλουσι συμπράττει καὶ οἱ δύο ἱερεῖς τῆς κοινότητος ὁ Οἰκονόμος δηλονότι καὶ Σακελλάριος

Σ.Δ.Λ.

«ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Μηνιαία ἐκδοσις τῆς ὁμωνύμου
Ἐταιρείας.

Ἀθῆναι — Μαυρομιχάλη 7 (Τ.143)

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΥΛΗΣ

Ἄλξ. Χ. Μαρμόπουλος

Ἁγία Παρασκευὴ Ἀττικῆς
ὁδὸς Τερψιθέας 64

Τηλ. 6511.669 — 3634.152

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΝ

Φώτιος Παντ. Εὐσταθίου

Βαλτετισίου 6 — Ἀθῆναι
Τηλ. 3634.716

Τυπώνεται σὲ 3.000 ἀντίτυπα καὶ ἀποστέλλεται στὰ Μέλη καὶ τοὺς Ἀκροατὰς ἀντὶ δρχ. 10.

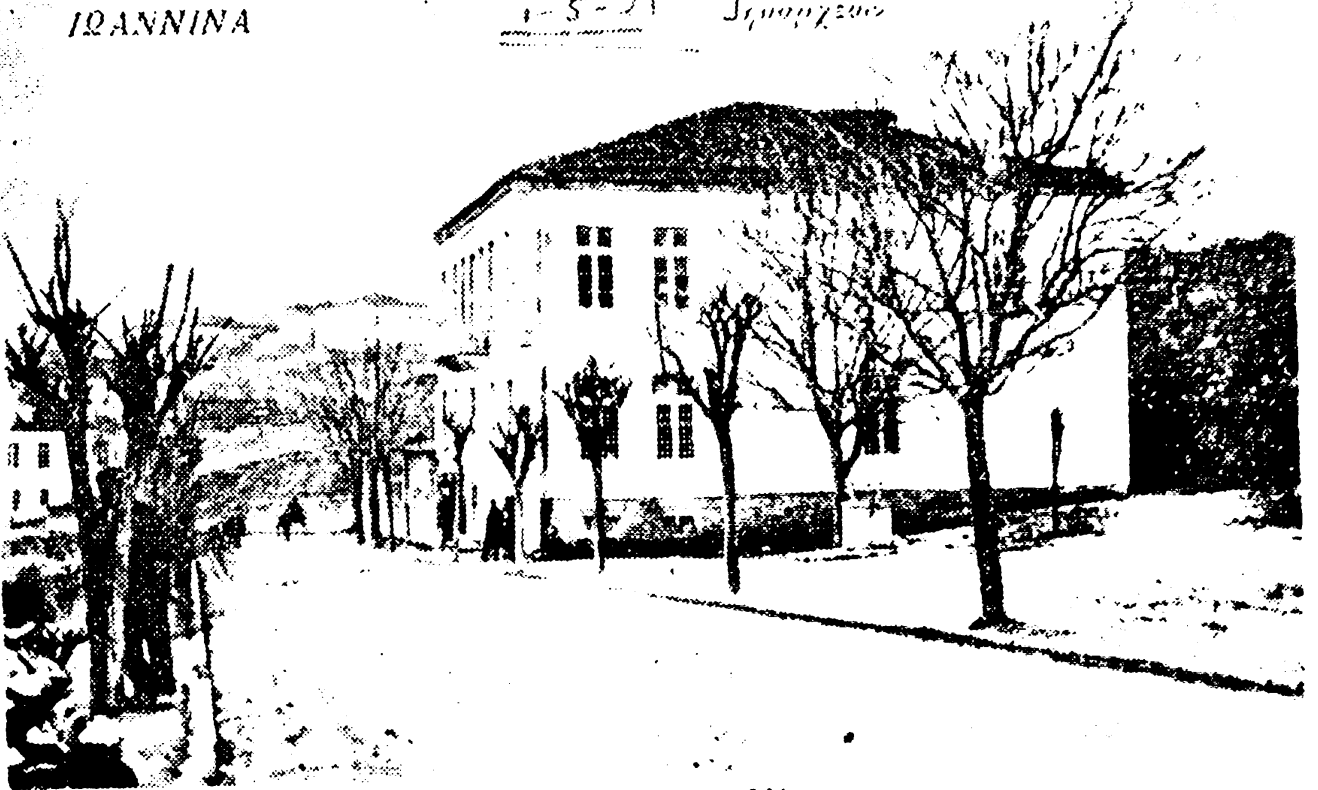
Η Π Ε Ι Ρ Ω Τ Ι Κ Η

ΙΩΑΝΝΙΝΑ

αξ. Δύμιον

1-5-21

Στραγγινά

5. — Τὸ Δημοτοχειακὸ Μέγαρο.

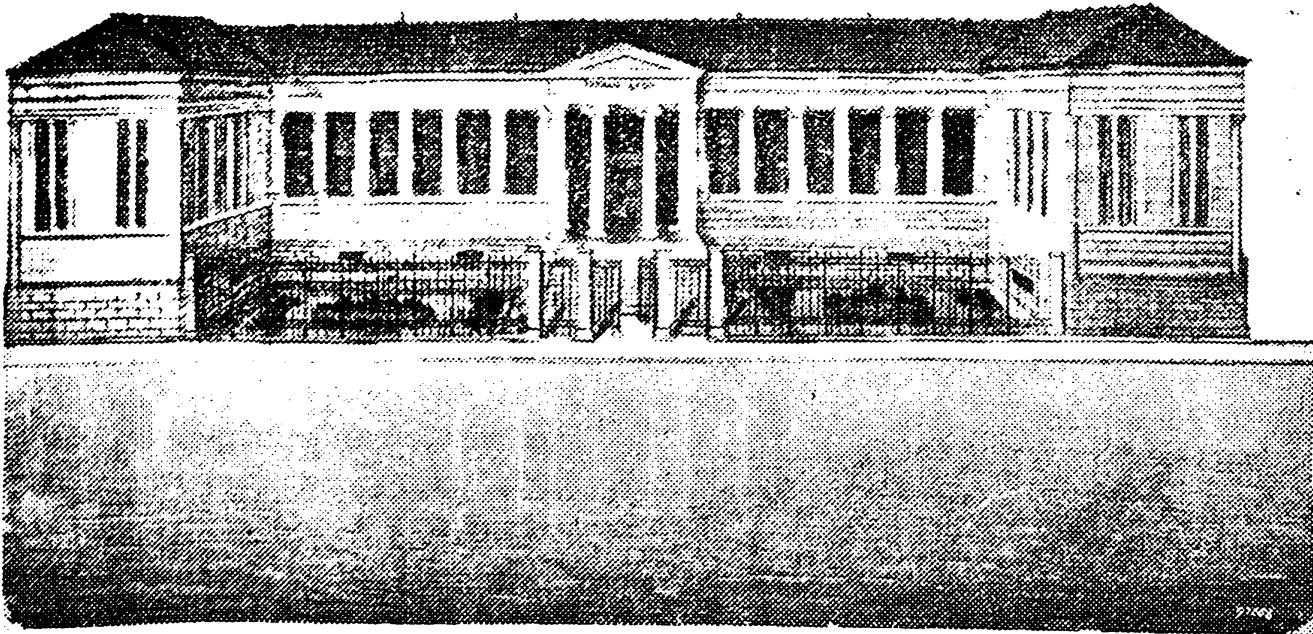

6. — Τὸ Δικαστικὸ Μέγαρο, πού κάηκε.

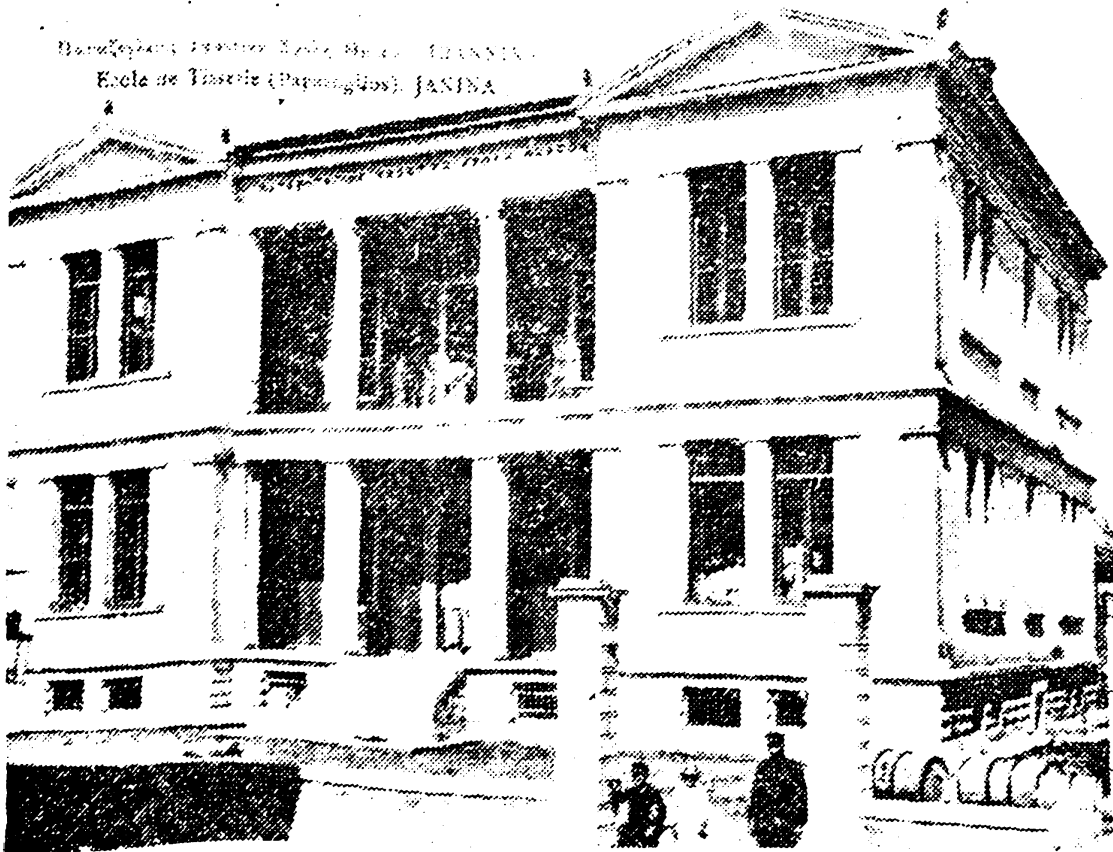

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ

ΙΩΑΝΝΙΝΑ - Ζωσιμαία Σχολή
Janina - Le Gymnase Grec

7. — Ἡ Παλιὰ Ζωσιμαία

8. — Ἡ Παπαζόγλειος Ὑφαντικὴ Σχολή.

ΟΙ ΖΑΠΠΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΣΗΜΕΡΑ ΜΕ ΤΟ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑ ΤΟΥΣ

Πασίγνωστοι είναι ανά τὸ Πανελλήνιο οἱ ἐξάδελφοι Ζάππα γιὰ τὸ ἀθάνατο ἐπίτευγμά τους, τὸ Ζάππειο καὶ φυσικὰ θὰ ἐκομίζαμε γλαῦκα στὴν Ἀθήνα, ἐὰν ἐπιχειρούσαμε νὰ ἀναφερθοῦμε στὰ σχετικά μὲ τὸ βίο καὶ τὴν πολιτεία τους.

Τὸ θέμα τὸ δικό μας σ' αὐτὸ τὸ σημεῖωμα εἶναι ἐὰν καὶ πόσο οἱ πιὸ τρανοὶ εὐεργέτες τοῦ Ἔθνους μας θημήθηκαν τῇ μικρῇ τους πατρίδα, τὸ χωριό τους τὸ Λάμποβο καὶ γενικώτερα τὴν Ἥπειρο καὶ ποιῆς παραγγελίες ἔδωσαν μὲ διατάξεις τῶν διαθηκῶν τους στοὺς ἐκτελεστὲς γιὰ τὸ κοινὸ καλὸ, ὅπου ἀναφέραμε. Ἡ ἀπάντηση φυσικὸν εἶναι ὅτι ἔδωσαν καὶ οἱ δύο τους καὶ μάλιστα πλουσιοπάροχα ἄσχετα, ἂν ἀπὸ πολλοὺς καὶ διαφόρους λόγους ἢ βούληση τῶν πρωτεξαδέλφων δὲν πραγματοποιεῖται ὀλοκληρωτικὰ

Προτοῦ ὡστόσο ἐπικαλεσθοῦμε τὰ σχετικά ἀποσπάσματα ἀπὸ τίς διαιθῆκες τῶν διαθετῶν νιώθουμε τὴν ἀνάγκη ἀπὸ τοὺς Παραλήλλους Βίου τοῦ Ἀναστασίου Γούδα, πού ἔχουν σχέση μὲ τὸν ἀείμνηστο Εὐαγγέλη Ζάππα νὰ καταχωρίσουμε τὸ ἀκόλουθο ἀπόσπασμα:

«Ὁ Εὐαγγέλης ἐπεθύμησεν ἐπιθυμίαν μεγάλην τοῦ ἰδεῖν τὸν προσφιλή αὐτοῦ ἐξάδελφον Κων) τίνον οἰκογενειάρχην καὶ πατέρα τέκνων, Ἰμὴν παιδί μου, εἶπεν ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν τῷ Κων) τίνω, ἡ Θεία Πρόνοια ἔδωρῆσατο τοσοῦτον πλοῦτον, ὥστε καὶ εὐεργετήματα δι' αὐτοῦ δυνάμεθα νὰ

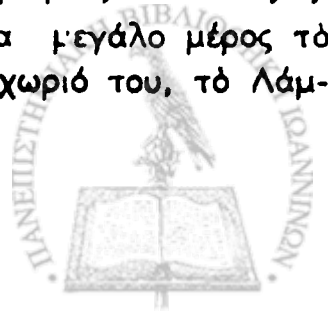
πράξωμεν καὶ τέκνα ἐν εὐσεβείᾳ καὶ πατριωτισμῷ νὰ ἀναθρέψωμεν· καὶ ἐγὼ μὲν ὡς πρεσβύτερός σου δὲν θὰ ὑπανδρευθῶ, καὶ ἵνα εὐεργετήσω πλειότερον τὸν τόπον τοῦτον καὶ τὴν πατρίδα διὰ τοῦ πλοῦτου μου, καὶ ἵνα λάβω τὴν ἡδυτέραν τῶν εὐχαριστήσεων νὰ ἀναθρέψω τὰ τέκνα σου ὡς ἴδια ἐμοῦ τέκνα. Σὺ ὁμως καιρὸς εἶναι ἤδη νὰ γίνης οἰκογενειάρχης, ἵνα διατηρηθῇ διὰ σοῦ τοῦλάχιστον τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας μας.

Ἰπὸ τῶν αὐτῶν αἰσθημάτων, ὕφ' ὧν ὑμεῖς κατέχεσθε, ἀπήνησεν ὁ Κωνσταντῖνος, «ἐμποροῦμαι καὶ θὰ ἐμποροῦμαι καὶ ἐν ἅπαντι τῷ βίῳ μου· τὸ δὲ ὄνομα τῆς οἰκογενείας μας ἂς διατηρήσωσιν εἰς τὴν μνήμην τῆς ἀνθρωπότητος αἱ ἀγαθαὶ ἡμῶν ὑπὲρ αὐτῆς πράξεις· ὁμόφρονες ἐπλουτήσαμεν, ὁμόφρονες ἂς διαθέσωμεν καὶ τὸν πλοῦτον μας· εἶναι ἀδύνατο νὰ μὴ βασίσω ἀπαρεγκλίτως ἐπὶ τῶν ἰχνῶν σου, οὐ μόνον ἐν τῷ προσαίρῳ τούτῳ κόσμῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι καὶ κύψας ἐφίλησε τὴν χεῖρα τοῦ Εὐαγγέλη.

... Ἐκτοτε οὐδεὶς λόγος ἔγινε μεταξύ αὐτῶν περὶ ὑπανδρείας, ἀλλὰ μόνον περὶ ἀγαθῶν πράξεων καὶ περὶ εὐεργετημάτων». Θὰ ἀρχίσουμε ἀπὸ τῆς διαθήκης τοῦ Εὐαγγέλη. Ἐγινε στίς 30 Νοεμβρίου 1860, στὸ Βροσθένι.

Ἐχει 9 παραγράφους — διατάξεις.

Ἀπ' αὐτὲς ἓνα μεγάλο μέρος τὸ διαθέτει γιὰ τὸ χωριό του, τὸ Λάμποβο.

Ἀναφέρει στήν 1η παράγραφο τῆς διαθήκης του ὁ Εὐαγγέλης:

Ὅλα τὰ περιουσιακά του στοιχεῖα τὰ ἐμπιστεύεται στόν ἐξάδελφό του Κων) τῖνο μὲ ὠρισμένους δεσμούς. Ἔνας ἀπ' αὐτοὺς εἶναι:

Χίλια ἑπτακόσια φλωριά (1700) νά δώση εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τοῦ Λαμπόδου.....

Παραγγέλλει στή δεύτερη παράγραφο τῆς διαθήκης:..... Νά κτίση καὶ προικίσῃ μὲ ὄλα τὰ ἀναγκαῖα βιβλία, χάρτας, σφαίρας καὶ λοιπά, ἄνευ ἐξαιρέσεως, τὸ σημερινὸν ἀλληλοδιδασκτικὸν σχολεῖον τοῦ Λαμπόδου κατὰ τὴν τάξιν τῶν καλλιτέρων ἐν Ἑλλάδι Ἑλληνικῶν σχολείων, ἔχον αὐτὸ τὸ σχολεῖον κολλητὰ ἢ πλησίον του καὶ δυὸ σπίτια μὲ ὄλα τὰ ἀναγκαῖα καὶ δύο κήπους διὰ τὴν κατοικίαν καὶ ἡσυχίαν τῶν διδασκάλων, εἰς τὸ ὁποῖον νά ὑπάρχουν πάντοτε δύο καλοὶ διδάσκαλοι, ἕνας ἀλληλοδιδασκτικῆς... Τὴν ἕκτη παράγραφο τῆς διαθήκης ποὺ εἶναι ἡ ἐκτενέστερη ἀπ' ὄλες τὶς ἄλλες ἀφιερώνει στὸ χωριὸ του τὸ Λάμποδο, Μικρὴ καὶ Μεγάλη Τσέτα καὶ στὸ Μοναστήρι τοῦ Τρεμπουκίου.

Μὲ κάθε λεπτομέρεια δίνει ὁδηγίες γιὰ τὴ διάθεση τῶν 1700 φλωρίων κάθε χρονιά. Καθορίζει τὴ σύνθεση καὶ τὸν τρόπο ἐκλογῆς τῆς ἐπιτροπῆς, ποὺ θὰ διαχειρίζεται τὸ μεγάλο χρηματικὸ ποσό, ἀναφέρεται στόν κυριώτερο στόχο του ποὺ εἶναι τὸ ἑλληνικὸ σχολεῖο, τοὺς παπάδες, τοὺς ψάλτες, τοὺς δασκάλους, τοὺς φτωχοὺς.

Εἶναι ἡ παράγραφος στήν ὁποία ξεχειλίζει ἡ ἀγάπη τοῦ Εὐαγγέλη

Ζάππα πρὸς τὴ μικρὴ του πατρίδα. Καὶ τὸ ἐπιστέγασμα γιὰ τὴν ἐκδήλωση τῆς ἀμέτρητης ἀγάπης του πρὸς τὸ Λάμποδο εἶναι τὸ τελευταῖο ἄρθρο — ἡ Θ' παράγραφος τῆς διαθήκης του. Ἀπὸ τὰ λείψανα τοῦ σαρκίου του δηλ. τὰ κόκκαλά του, νά ἀποσταλοῦν καὶ νά ἐνταφιασθοῦν ἢ κεφαλὴ του εἰς τὴν αὐλὴν ἢ ἐμπροστά τοῦ καταστήματος τῶν Ὀλυμπίων εἰς τὰς Ἀθήνας, τὰ δὲ ὄστα του εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἐν Λαμπόδῳ σχολείου. Ἡ λάμψη καὶ τὸ τράνεμα τοῦ Εὐαγγέλη Ζάππα ποτὲ δὲν τὸν θάμπωσαν οὔτε τὸν ἐπηρέασαν. Τὰ πρῶτα 13 ὄλα κι ὄλα χρόνια τῆς ζωῆς του στὸ Λάμποδο σημάδεψαν καὶ φώτισαν τὴ σταδιοδρομίαν τοῦ μεγάλου αὐτοῦ Ἑλληνα.

Πᾶμε τώρα στή διαθήκη τοῦ Κωνσταντίνου Ζάππα. Τὴν ἔγραψε, ὅπως ἀναφέρει, ἰδιοχείρως στὸ σπίτι του στὸ Βροσθῆνιο τῆς Ρουμανίας στίς 18 τοῦ Γενάρη τοῦ 1891, 31 χρόνια ἀργότερα ἀπὸ τότε ποοὺ εἶχε φκιάσει τὴ δική του διαθήκη ὁ Εὐαγγέλης.

Ἔχει ἕνα μεγάλο προοίμιο μὲ 11 παραγράφους. Σ' αὐτὲς γίνεται λόγος κυρίως γιὰ τὰ περιουσιακά του στοιχεῖα καὶ τοὺς ἐκτελεστὲς τῆς διαθήκης του, οἱ ὁποῖοι πέντε συνολικὰ θὰ ἀποτελοῦν τὴ Ζάππειο Ἐπιτροπὴ.

Ἀκολουθοῦν 16 ἄρθρα.

Καὶ στή διαθήκη αὐτὴ τὸ Λάμποδο, μερικὰ ἄλλα χωριά τῆς Β. Ἠπείρου καὶ ἡ Ἠπειρος διεκδικοῦν σημαντικὸ μερίδιο ἀπὸ τὶς προσόδους τοῦ κληροδοτήματος τοῦ διαθέτη.

Πολὺ συνοπτικὰ ἀναφερόμαστε στὸ περιεχόμενον αὐτῆς.

Ὁ Κων)τίνος Ζάππας ἀφήνει σημαντικὰ ποσά:

α) Στὸ συγγενολογί του γιὰ ἀρκετὲς γενιές,

β) Κληροδοτεῖ, ἀφοῦ σύστησε τὸ Ζάππειο Παρθεναγωγεῖο στὴν Κων)πολη, 1200 λίρες ἑτησίως,

γ) Παραγγέλλει νὰ γίνουν δύο γεωργικὰ σχολεῖα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὸ ἕνα στὴν Ἡπειρο,

δ) Ὅρίζει μὲ τὸ ἄρθρο 5 τῆς διαθήκης του:

«Νὰ συστήσῃ ἡ Ἐπιτροπὴ καὶ νὰ διατηρήσῃ εἰς τὸ χωρίον τῆς γεννησεώς μου εἰς τὴν ἐκεῖ ἀγορασμένην οἰκίαν μου ἀπὸ τοὺς πελάτας ἕνα κατάστημα εἰς τὸ ὁποῖον νὰ μανθάνουν τὰ κοράσια νὰ ἐργάζωνται ὅλα τὰ εἶδη τῆς ὑφαντουργίας ἀνάλογα μὲ τὰς ἀνάγκας τοῦ τόπου, ὡσαύτως τὴν ραπτικὴν καὶ τὴν πλεκτικὴν, ὁμοῦ δὲ μὲ αὐτὰ νὰ διδάσκωνται τὰ κοράσια καὶ ὀλίγα γράμματα μέχρι τῆς δευτέρας τάξεως τοῦ σχολείου· ἡ διδασκάλισσα καθὼς καὶ ἡ ὑφάντρια πρέπει νὰ εἶναι ἠθικωτάτη ἀρίστης διαγωγῆς καὶ ἀφοσιωμένες εἰς τὸ ἔργον τους, καὶ ἡ μὲν μία αὐτῶν νὰ διδάσκῃ τὴν ὑφαντικὴν καὶ ἄλλα εἶδη ἔργοχειρῶν, ἡ δὲ ἄλλη τὰ γράμματα καὶ τὴν ραπτικὴν.

Διὰ τὸν καταρτισμὸν τοῦ ἐργαστηρίου νὰ καταθέσῃ ἡ ἐπιτροπὴ ἀνάλογον πρὸς τὸν σκοπὸν κεφάλαιον διὰ τὴν ἀγορὰν τῆς πρώτης ὕλης, δηλαδὴ ἐργαλείων, νημάτων, μαλλιῶν καὶ λοιπῶν τοιούτων, μὲ τὰ ὁποῖα νὰ ἐργάζωνται τὰ κορίτσια».

καὶ ε.) Κληροδοτεῖ 9.300 φράγκα ἑτησίως γιὰ διάφορα σχολεῖα τῆς Β. Ἡπείρου.

Πρέπει νὰ σημειωθῇ ὅτι γιὰ τὶς Ζαππίδες ὑπότροφες, ποὺ ὀρίζονται σὲ 30 παραγγέλλει ὁ διαθέτης μὲ τὸ ἄρθρο 7 τῆς διαθήκης:

«.....διὰ νὰ ἐκπαιδεύωνται καὶ διατηροῦνται εἰς τὸ κατάστημα ὑπότροφοί μου τριάντα τὸν ἀριθμὸν κοράσια ἀπόρων ὁμογενῶν, τὰ ὁποῖα θὰ λαμβάνωνται ἀπὸ ὄλας μὲν τὰς Ἑλληνικὰς ἐπαρχίας τῆς νῦν Ὀθωμανικῆς Αὐτοκρατορίας, ἀ λ λ ἀ ἰ δ ἰ ὡ ς ἐ κ τ ῆ ς ἰ δ ἰ α ἰ τ ἔ ρ α ς π ο λ υ π α θ ο ῦ ς πα τ ρ ἰ δ ο ς μ ο υ Ἡ π ε ἰ ρ ο υ, πάντοτε περισσότερα καὶ μόνον ἐκεῖνα ὁσῶν αἱ οἰκογένειαι εἶναι ἐγκαταστημέναι εἰς τὴν πατρίδα ἐν Ἡπείρῳ καὶ διαμένουν πάντοτε ἐκεῖ.....».

Συνοπτικώτατα, ὅπως ἀναφέρουμε καὶ παραπάνω, αὐτὰ διαλαμβάνονται στὴν διαθήκη τοῦ ἀειμνήστου Κων)τίνου Ζάππο καὶ τὸ μεγάλο μερίδιο ἀπὸ τὰ ἔσοδα τοῦ κληροδοτήματος αὐτοῦ ἀνήκει στοὺς Λαμποδίτες καὶ τοὺς Ἡπειρῶτες.

Δὲ λείπει ἀπὸ τῆς διαθήκης — ἄρθρο 15—καὶ ἡ παραγγελία τοῦ διαθέτη «...Μετὰ τὴν διάλυσιν δὲ τοῦ σώματός μου, τὰ ὄστα μου νὰ μεταφερθοῦν καὶ τεθοῦν εἰς τὸ οἰκογενειακὸν μας κρητήριον εἰς τὸ χωρίον τῆς γεννησεώς μου πλησίον κολλητὰ μὲ τοὺς ποθητοὺς μου ἀδελφούς καὶ ἀδελφὴν, ἐπειδὴ ὡς ἐρημίτης εἰς τὰ ξένα δὲν εἰμπόρεσα ζῶν νὰ εἶμαι μαζί τους ἐπειδὴ ἐδῶ δὲν ἔχει ποῖος νὰ φροντίσῃ...».

Αὐτὰ ἔγραψαν εἰς τὶς διαθήκες τους

οί Ζάππες, ἔτσι ἐκδήλωσαν τὴ βούλησὶ τους.

Καὶ τὸ ἐρώτημα ἔρχεται ἀπὸ μόνο του.

Ξέρει κανένας Ἑπειρώτης ποῖα εἶναι τὰ ἔσοδα τῶν δύο κληροδοτημάτων, ποῖοι εἶναι οἱ ἐκτελεστές καὶ πῶς διατίθενται; Ἀμφιβάλλουμε. Ὁργανώσεις καὶ ἄτομα, τὰ Ἑπειρωτικὰ Κληροδοτήματα μικρὰ καὶ μεγάλα· τὰ εἶδαμε καὶ τὰ βλέπουμε ὅλοι μας οἱ Ἑπειρῶτες ἀφ' ὑψηλοῦ, σὰν ἀφαιρέμενες ἔννοιες.

Τὰ ἀναφέρουμε πρὸ πολὺ γιὰ νὰ καμαρώνουμε, νὰ ἐπαιρόμαστε καὶ νὰ γεμίζουμε καμμία σελίδα, ὅταν κάπου κάτι λέμε ἢ κάτι γράφουμε καὶ χρειαζόμαστε συμπλήρωμα.

Στὴν οὐσία τους, στὸ περιεχόμενό τους, στοὺς σκοποὺς των, ἐὰν πραγματοποιοῦνται ἢ ἐὰν μένουν ἀνενεργὰ ἢ ἔχουν πάρει στραβὸ δρόμο καὶ τί μπορεῖ νὰ γίνη γιὰ νὰ πραγματοποιηθῇ κάποιος κοινωφελὴς σκοπός, μ' αὐτὰ δὲν καταπιαστήκαμε, γιατί εἶχαν φυσικὰ ἀνήφορο, ἤθελαν δουλειὰ καὶ ποιός νὰ κάθεται νὰ ἀσχολῆται μ' αὐτὲς τὶς λεπτομέρειες. Ἔτσι καὶ κάτι ὀμάδες ἐργασίας πού ἐξαγγέλθηκαν γιὰ νὰ μελετήσουν τὰ

κληροδοτήματα καὶ νὰ δώσουν συνέχεια ἔμειναν στὸ στάδιο τῆς ἐξαγγελίας.

Ἡ Ἑπειρωτικὴ Ἑταιρεία μπορούμε νὰ ποῦμε ὅτι δὲν ἀδράνησε καὶ ὡς ἔνα ἀπὸ τοὺς κυρίους σκοποὺς τῆς ἔχει τάξει τὴν ἔρευνα στὸ μεγάλο αὐτὸ θέμα καὶ τὴν ἀνάληψη πρωτοβουλιῶν μὲ στόχο τὰ Ἑπειρωτικὰ Κληροδοτήματα νὰ βροῦν τὸν ἀληθινὸ τους προορισμὸ σύμφωνα μὲ τὴ βούλησιν τῶν διαθετῶν.

Πολὺ ἀσχολήθηκε μὲ τὶς μεγάλες δωρεές τοῦ ἀειμνήστου ἐθνικοῦ εὐεργέτη Ἀποστόλου Ἀρσάκη καὶ τὸ κληροδοτήμα τῶν ἀδελφῶν Ριζάρηδων.

Γιὰ τὸ δεύτερο ἔφθασε στὸ ἀποκορύφωμα τῶν ἐνεργειῶν τῆς μαζί μὲ ἄλλες ὀργανώσεις καὶ ἐπιφυλάσσεται σ' ἓνα ἄλλο δελτίο μας νὰ ἀσχοληθῇ πλατεία μὲ τὸ θέμα.

Τώρα ἔσκυψε καὶ εἶδε τὶς διαθῆκες τῶν πρωταθαδέλφων Εὐαγγέλη καὶ Κων)τίνου Ζάππα. Στὴ συνέχεια ἔκανε τὶς πρῶτες ἐνέργειες. Γι' αὐτὲς ἐπιφυλάσσεται νὰ ἀναφερθῇ στὸ ἀμέσως ἐπόμενο..

Σ. Δ. Λ.

ΟΙ ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ ΕΛΑΤΡΕΨΑΝ ΤΟΥΣ ΕΥΕΡΓΕΤΕΣ ΤΟΥΣ

ΟΠΩΣ ΜΕ ΤΗΝ ΥΔΡΙΑ ΤΗΣ ΣΠΟΝΔΟΥ ΤΟΥ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟΥ ΕΛΛΗΝΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΟΣ ΦΙΛΟΠΟΙΜΕΝΑ...

«Κυρίαί και Κύριοι,

Ἐτελείωσα τὰ λόγια στοιχεῖα περὶ τῶν Ἑπειρωτῶν Εὐεργετῶν, ὅσα προ-
ώριζεν ἡ κλεψύδρα τοῦ χρόνου.

Θέλω νὰ κλείσω μὲ ὅσα ἡ μνήμη τῶν ἐπιζώντων διηγεῖται, εἰς δημοτικὸν λόγον, περὶ τῆς ἀνακομιδῆς τῶν λειψάνων τοῦ Εὐαγγέλη Ζάππα εἰς τὴν γενέτειρά του, τὸ Λάμποδο.

Ἡ ἀνακομιδὴ μᾶς μεταφέρει εἰς τὴν ἑλληνικὴ ἀρχαιότητα, εἰς τὴν ἀνακομιδὴν τῆς ὑδρίας, ἡ ὁποία περιεῖχε τὴν σπονδὸν τοῦ ἐνδόξου καὶ τελευταίου Ἑλληνοῦ αὐτῆς, τοῦ Φιλοποίμενος, εἰς τὴν Μεγαλόπολιν, ὅπως μᾶς τὴν περιγράφει ὁ Πλούταρχος.

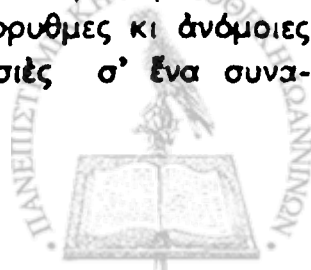
Ὁ «Τηλέγραφος» εἶχε προαναγγεῖλη ὅτι στίς 14 Αὐγούστου 1887 τὰ λείψανα τοῦ Εὐαγγέλη Ζάππα θὰ ἐπανήρχοντο στὴν πατρίδα καὶ σύμφωνα μὲ τὴ διαθήκη τοῦ θὰ ἔπρεπε νὰ ταφοῦν στὸ Λάμποδο, κοντὰ στὰ κόκκαλα τῶν προγόνων του.

Τὸ ἀτμόπλοιο τοῦ Λούδ Τριεστίνου ἔπιανε τὰ χαράματα τοὺς Ἁγίους Σαράντα, τὸ Σκάλωμα, ὅπως τὸ λέμε ἐκεῖ· ὕστερα ἀπὸ λίγο ἡ σεπτὴ λάρνακα σκεπασμένη μὲ μαῦρο ὕφασμα, πού εἶχε ἐπάνω ἓνα χρυσοκέντητο στραυρὸ ἀπεβιδάζετο κι ἔμπαινε σὲ μιὰ μαύρη ἄμαξα τοῦ καιροῦ μὲ μαῦρα κρέπια καὶ μαύρους φανοστάτες, πού τὴν ἔσερναν τέσσερα μαῦρα ἄλογα.

Τὸ ἀτμόπλοιο σφυρίζοντας ἀυλά-

κωνε τὴν Ἀδριατικὴν μὲ κατεύθυνσι τὴν Τεργέστη καὶ ἡ μαύρη ἄμαξα ὕστερα ἀπὸ κατανυκτικὸν τρισάγιον καὶ τὴν πένθιμη ψαλμωδίαν, ἐνῶ τὰ γυναικόπαιδα ἔκλαιγαν καὶ οἱ καμπάνες κτυποῦσαν πένθιμα ἔπαιρνε τὸ δρόμο γιὰ τὸ Δέλβινο καὶ κατὰ τὸ μεσημέρι ἔμπαινε στὰ στενὰ τῆς Μουζίννας γιὰ νὰ ριχτῆ στὸν κάμπο τῆς Δρόπολης.

Κατὰ τὴ διαδρομὴν τῆς πομπῆς ὅλα τὰ χωριά κατεβαίναν στὸ ντερβένι τὸ δημόσιον δρόμον. Χωρικές τοῦ Δελβίνου μὲ τὰ μαῦρα καὶ γαλάζια σαγιάνια τοὺς καὶ χωρικοὶ μὲ τὰ μαῦρα γιορτινὰ μάλλινα φορέματά τοὺς. Δροπολίτισσες μὲ τίς κάτασπρες φορεσιὰς καὶ τὰ ψηλὰ ἄσπρα μνητήλια τοὺς καὶ ἀπὸ τοῦ Πωγωνίου τὰ χωριά γυναῖκες μὲ ὀμπόλιες, πού ἔχον τὸ χρῶμα κροκοῦ αὐγοῦ, τίς ἄσπρες μάλλινες φορεσιὰς καὶ ἄντρες μὲ τὰ μαῦρα. Κι ἀπὸ τὴ Λιούντζη μὲ τίς γαλάζιες καὶ πράσινες χρυσοκέντητες τσόχες, κι ἀπὸ τὴ Ρίζα μὲ τὰ μαῦρα μάλλινα δέμιτα καὶ τὰ κόκκινα σιρίτια. Ἡγούμενοι καὶ καλόγεροι τῶν μοναστηριῶν ἀπὸ τὰ γύρω ὑψώματα καὶ παπάδες ἐφημέριοι τῶν τριγυρινῶν χωριῶν μὲ τὰ ὠμοφόρια καὶ τὰ ἐπιτραχήλια καὶ τὰ θυμιατὰ στὸ χέρι καὶ τὸ πλῆθος, ὁ ἀλογάριος λαός, ἄλλοῦ νὰ μαυρολογοῦν τὰ ὑψώματα κι ἄλλοῦ ν' ἀσπρολογοῦν ἀνάλογα μὲ τίς ἰδιόρρυθμες κι ἀνόμοιες ἡπειρωτικὰς φορεσιὰς σ' ἓνα συνα-

γεργμό, πού ὁμοίόν τους οἱ γεροντότεροι τοῦ 1887 δὲν εἶχαν ματαῖδῃ, δὲν εἶχαν ματακούσει, παρὰ μόνο σὰν περνοῦσε ἀπὸ κεῖ μπροστά ἀπὸ ἑκατὸ χρόνια καὶ δίδασκε τὰ πλήθη ὁ λατρεμένος στὴν Ἡπειρο Πάτερ Κοσμάς.

Τὰ γυναικόπαιδα ἔκλαιγαν καὶ οἱ ἄντρες σιωπηλοὶ μὲ σφιγμένα τὰ χεῖλη μὲ περήφανη θλίψη γιὰ τὸν ἔνδοξο ἄντρα, τὸν εὐεργέτη τους πού γύριζε νὰ κατακλιθῆ κοντὰ στοὺς προγόνους του.

«Καύσαντες δὲ τὸ σῶμα αὐτοῦ, λέγει ὁ Πλούταρχος γιὰ τὸν Φιλοποίμενα, καὶ τὰ λείψανα συνάξαντες εἰς ὑδρίαν ἀνεχώρησαν, οὐχὶ ἀτάκτως, οὐδ' ὡς ἔτυχεν, ἀλλ' ἐπινίκειόν τινα πομπὴν εἰς τὴν ἐπιτάφιον ἀναμίξαντες. Ἐκ δὲ τῶν μεταξὺ πόλεων καὶ κωμῶν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ ἐρχόμενοι καὶ ὑποδεχόμενοι αὐτὸν ὡς ἀπ' ἐκστρατείας ἐπανερχόμενον ἔψαλλον τὴν ὑδρίαν καὶ τὴν συμπαρηκολούθουν εἰς τὴν Μεγάλην Πόλιν».

Ἔτσι ὁ λαὸς σταυροκοπιόταν κι ἐχάϊδευε τὴ σεπτὴ λάρνακα τοῦ Εὐαγγέλη Ζάππα καὶ οἱ καμπάνες ἐσήμιναν καὶ τὸ Κύριε ἐλέησον, Κύριε ἐλέησον! ἐπαναλαμβάνονταν ἀπὸ μυριάδες στόματα.

Ἐνας ὠχρὸς ἥλιος καὶ μιὰ κουφόερασι τῆς αὐγουστιάτικης μέρας ἔκανε τὸν συναγμένο εὐσεβῆ λαὸ ν' ἀναδεύεται κάθε τόσο μὲ τὴν ἐμφάνισι τῆς μαύρης ἄμαξας μὲ τὰ μαῦρα ἔλλογα, πού ἔφερνε τὸν εὐεργέτη αὐτὸν πρὸ τὸ ὄνομά του ἦταν γνωστὸ καὶ τὸν τελευταῖο πολίτη αὐτῆς τῆς χώρας ἀπὸ τὴ μεγαλοδωρία του καὶ τὰ σχολεῖα του.

Σχολεῖο στὴ Λέκλη, στὴ Δρόβιανη, στὸ Λάμποβο, σχολεῖο στὸ Κηπαρὸ τῆς Χειμάρρας καὶ στὸ Κακόζι καὶ τὴν Κάριανη τῆς Ρίζας, Σχολεῖο στὴ Νίβανη τῆς Ζαγοριᾶς καὶ τὶς Φιλιάτες τῆς Θεσπρωτίας, Ζάππεια στὴν Πόλη καὶ στὴν Ἀθήνα.

Δεκαετηρίδες τὰ ἀγγελικὰ στόματα τῶν παιδιῶν τῆς Ἡλείρου ὑμνοῦσαν τὸν Μεγάλο Εὐεργέτη. Ὁ διδάσκαλος τῆς Μουζίνας Νεάνθης ἀνεψιὸς τοῦ Νεοφύτου Δέρκων ἀπὸ τὶς Δρυμάδες ἀπόγονος Μεσολογγιτομάχου ἐκφωνοῦσε ἕνα θαυμάσιο μνημόσυνο λόγος γεμᾶτο μὲ ρητὰ τῆς Γραφῆς ἀπὸ τὸ 50ὸν κεφάλαιο τῆς Γεννήσεως, πού μιλεῖ γιὰ τὰ ὀστᾶ τοῦ Ἰωσήφ.

Κι ἀπὸ τὸ Χάνι τῆς Γράψης, ὅπου ἄλλα χωριά, ἄλλοι ἄνθρωποι, ἄλλοι κατευώδωναν κι ἄλλοι ὑποδέχονταν τοῦ τιμημένου εὐεργέτη τὰ λείψανα τὰ σεπτὰ ἢ πομπὴ τραβοῦσε γιὰ τὸ Ἀργυρόκαστρο. Τὰ βουνὰ τῆς Λιούντζης καὶ τῆς Ρίζας λὲς κι ἔκλιναν τὶς ψηλὲς κορφὲς τους σὲ προσκύνημα τῆς ἱερῆς πομπῆς, τῆς πνιγμένης καὶ εὐωδιαστῆς στὸ πυκνὸ θυμίαμα καὶ τὰ ρεῖθρα τοῦ Δρίνου κυλοῦσαν σιγαλινὰ καὶ συνώδευαν τὴν πομπὴ γιὰ τὸ Λάμποβο, τὸ ἄγνωστο στὴν ἱστορία, μὰ ἀπὸ τότε πανελλήνια γνωστὸ σὰν Λάμποβο τοῦ Ζάππα.

«Εἰς τὴν κατάπαυσί Σου Κύριε, ὅπου οἱ ἅγιοί Σου ἀναπαύονται ἀνάπαυσον, Κύριε, καὶ τὴν ψυχὴ τοῦ δούλου Σου Εὐαγγέλη».

Καὶ ἡ πομπὴ μὲ τὴ μαύρη ἄμαξαι, πού εἶχε τὴν ἱερὴ λάρνακα σκεπασμένη μὲ μαῦρο ὕφασμα κι ἀπάνω χρυσοκέντητο σταυρό, μὲ μαῦρους φανοστάτες καὶ πού τὴν ἔσερναν τέσσερα

μαῦρα ἄλογα ὤδευε - ὤδευε πρὸς τὸ Λάμποβο γιὰ νὰ ἐκτελεσθῆ ἡ ἐπιθυμία του σύμφωνα μὲ τὸ 9ον ἄρθρο τῆς διαθήκης του.

«Τὸ μὲν κρανίον ἀποσταλῆ εἰς Ἀθήνας καὶ ταφῆ πρὸ τοῦ οἰκοδομήματος τῶν Ὀλυμπίων, τὰ δὲ ὅσα μετακομισθῶσιν εἰς τὴν γενέτειραν, τὸ Λάμποβον καὶ ταφῶσι εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σχολείου».

Τὸν ἴδιο πόθο, τῆς ἐπανόδου στὴ γενέτειρα εἶχε καὶ ὁ Κωνσταντῖνος.

«Μετὰ τὴν διάλυσιν τοῦ σώματός μου, λέγει στὸ 15ον ἄρθρο τῆς δικῆς του διαθήκης, τὰ ὅσα μου νὰ μεταφερθοῦν καὶ τεθοῦν εἰς τὸ οἰκογενειακὸν μας κοιμητήριον, εἰς τὸ χωρίον τῆς γεννήσεώς μου π λ η σ ί ο ν,

κολλητὰ μὲ τοὺς ποθητοὺς μου ἀδελφὸν καὶ ἀδελφήν, ἐπειδὴ ὡς ἐρημίτης εἰς τὰ ξένα δὲν ἠμπόρεσα ζῶν νὰ εἶμαι μαζί τους».

(Ἐν Βροσθενίῳ τῇ 18 Ἰανουαρίου 1891).

Ἴδου πολυπρόθετε ἀδελφέ, λέγει στὸ 10ο ἄρθρο, ἀπευθυνόμενος στὸν Εὐαγγέλη, ἐξετέλεσα πιστῶς τὰς παραγγελίας Σου καὶ ἀναπαύου ἡσυχῶς εἰς τὰς αἰωνίους μονάς».

(Ἀπὸ τὸ Βιβλίον τοῦ Ἀλεξ. Χ. Μαμποπούλου. Ἡπειρωτικὲς Σελίδες. Τοῦ Τόπου μου καὶ τοῦ Καιροῦ μου. Κεφ. Ἡπειρωτικὴ Εὐεργεσία καὶ Νεοελληνικὴ Ἀναγέννησις. Ἀθῆναι 1968).

ΔΙΑΘΗΚΕΣ — ΥΠΟΔΕΙΓΜΑΤΑ

Ἡ εὐποιία, τὸ ἐλεοθετεῖν στὴν πατρίδα τοῦ Μεγάλου Δάσκαλου τοῦ Γένους Νεοφ. Δούκα μὲ πρῶτο καὶ καλύτερο τὸν ἴδιο στὴν ἀγαθοεργία εἶχε γίνει βίωμα σ' ὄλους τοὺς χωριανούς. Ὁ ἐρευνητὴς παλιὸς συνάδελφος κ. Μ. Οἰκονόμου ἀνεβάζει τοὺς εὐεργέτες τῶν Σουδενῶν σὲ (120) ἑκατὸν - εἴκοσι.

Πολλὲς διαθήκες τους σώζονται. Τὸ περιεχόμενό τους μοσχοβολάει. Ἐκκλησία, σχολεῖο, παπάδες, δασκάλοι, γιατροί, προίκισι φτωχῶν κοριτσιῶν. Νὰ μορφωθοῦν καὶ τὰ κορίτσια μαθαίνοντας γράμματα, ραπτικὴ καὶ ὑφαντικὴ. Σὲ δύο διαθήκες σχετικὲς ἢ ἀναφερθῶν.

Ἡ μία εἶναι τοῦ Παναγιώτη Λαζαρά. Εἶναι ὁ Λαζαράς κορυφαῖος Ἀσκληπιάδης, δόκτορας τῆς Ιατρικῆς, συνεργάτης τοῦ Κοραῆ στὸ Παρίσι. Ὁ πρῶτος, ὁ πῶς τρανὸς γιατρός στὴν Κέρκυρα. Ὁ νοῦς

καὶ ὁ λογισμὸς του στὸ μικρὸ του χωριό, πού ξεκίνησε ἀπὸ φτωχὴ οἰκογένεια. Ἔτσι τὸ 1878 συντάσσει τὴ διαθήκη του σὲ Κερκυρὰ συμβολαιογράφου καὶ ὑπαγορεύει:

«Ἄπαν δὲ τὸ ἀπολείπόμενον, ἅμα ἀφαιρηθῶσιν αἱ ἀνωθε παρ' ἐμοῦ διωρισμέναι κληροδοσίαι, θέλω καὶ διατάσσω νὰ τεθῆ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐπισήμων Ἑλλήνων ἀντιπροσώπων τοῦ πατρίου δήμου τῶν Ἄνω - Σουδενῶν Ζαγορίου, ὅπως αὐτοὶ οἷτοι φροντίσωσι νὰ φυλάξωσι μὲν αὐτῶν καὶ ἀπαρμεινῶν τὸ παραδοτέον αὐτοῖς χρηματικὸν κεφάλαιον, νὰ τὸ καταστήσωσι δὲ καὶ παραγωγὸν ἐπὶ τὸ ἀσφαλέςτερον καὶ τρέποντες καὶ δαπανῶντες τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα εἰς ὑποστήριξιν καὶ βελτίωσιν τοῦ ἐν τῇ Κώμῃ των ὑπάρχοντος Ἑλληνικοῦ Σχολείου ἢ μᾶλλον (ἂν κρίνωσι τοῦτο κατορθωτόν), εἰς σύστασιν καὶ προαγωγὴν Ἐκπαιδευτικοῦ κορασίον Κα-

ταστήματος, σύμφωνα πρὸς τὸν διακαῆ μου πόθον».

Ἡ δευτέρα διαθήκη εἶναι τῆς Ἑλένης Τζοβάννου, ἀρχόντισσας τοῦ χωριοῦ.

Ἡ σπουδαία αὐτῆ Σουδενιώτισσα ἦταν ἀγράμματη. Ἡ διαθήκη της ὡστόσο φκιασμένη ἀπὸ τὸ μορφωμένο ἐξάδελφό της Ἄναστ. Τζιντζόπουλο διακρίνεται γιὰ τὴ σαφήνεια καὶ τὴν πληρότητά της.

Τὸ περιεχόμενο τῆς διαθήκης μὲ χρονολογία 1894 εἶναι:

Ἄφου μὲ δαπάνη της ἔκτισε μεγάλο κτήριο γιὰ νὰ στεγασθῆ τὸ παρθεναγωγεῖο καὶ διώρισε τὴν κατάλληλη δασκάλα γιὰ νὰ διδάσκη τὰ κορίτσια τοῦ χωριοῦ, πού ξεπερνοῦσαν τότε τὰ 50, γράμματα, ραπτική καὶ ὑφαντική, ὥρισε μὲ τὴ διαθήκη της μεγάλα χρηματικά ποσά.

- α) γιὰ τὴν ἀπρόσκοπτη λειτουργία τοῦ παρθεναγωγείου,
- β) τὴν προικοδότηση ἀπόρων κοριτσιῶν,
- γ) τὴν περίθαλψη γενικά ἀπόρων καὶ
- δ) γιὰ τὴν ἐνίσχυση τῆς ἐκκλησίας τοῦ Ἁγίου Δημητρίου.

Ἡ ἰδιομορφία στὶς δύο διαθήκες πού πρέπει νὰ ἐξαρθῆ καὶ νὰ ἀποτελέσῃ παράδειγμα γιὰ μίμηση σ' ὅσους σκοπεύουν νὰ ἀφήσουν περιουσιακὰ στοιχεῖα γιὰ κοινωφελεῖς σκοποὺς εἶναι ἡ ἀκόλουθη:

Ὁ Παναγιώτης Λαζαράς ἀναφέρει στὴν διαθήκη του τοὺς ἐκτελεστές:

κ' Ἐκτελεστάς τῆς διαθήκης μου ταύτης διορίζω τοὺς πατριώτας μου κύριον Ξενοφῶντα ποτέ Ἰωάννου Κότζην καὶ τὸν διδάσκαλον κύριον Δημήτριον ποτέ Ἄναστασίου Οἰκονόμου, τοὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ διαμένοντας, παρακαλῶν ἐκάτερον αὐτῶν νὰ διεξαγάγῃ μόνος τὸ ἔργον τῆς ἐκτελέσεως, ἂν τυχὸν κωλύεται ὁ ἕτερος, ἢ ἂν ὁ κωλυόμενος δὲν διορίσῃ ὡς ἀντικαταστάτη του **πολίτην τίμιον ἄλ-**

λον κατὰ τὴν ἐξουσίαν, τὴν ὁποίαν διδώρητῶς ἐπὶ τόπου εἰς ἀμφοτέρους. Μικρὸν δὲ τεκμήριον τῆς εὐγνωμοσύνης μου προσφέρω εἰς τοὺς ἀναδεχθησομένους τὴν ἐντολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς διαθήκης μου τὰ δύο χρυσᾶ μου ὠρολόγια, ἵνα λάβῃ ἀνὰ ἓν ἕκαστος».

Ἡ δὲ Ἑλένη Τζοβάννου ἀναφέρει γιὰ τὸ ἴδιο θέμα:

«Ὁ Ἄναστ. Τζιντζόπουλος ὡς ἰσόβιος ἐκτελεστής θὰ διευθύνῃ, διαχειρίζεται καὶ ἐκτελεῖ ἀπάσας τὰς διατάξεις τῆς παρούσης διαθήκης μου **δικαιοῦμενος** νὰ διορίσῃ ἀντικαταστάτην του οἷον δὴ ποτε ἐγκρίνει, ὅπως εἶτε ζῶντος αὐτοῦ εἶτε μετὰ τὸν θάνατον αὐτοῦ ἐκτελέσῃ τὰς διατάξεις τῆς παρούσης διαθήκης μου».

Ἅγιοι οἱ σκοποὶ καὶ οἱ διαθέσεις τῶν διαθετῶν. Ποιὸς ὁμως εὐεργέτης - διαθέτης ἐπέτυχε μὲ τοὺς ἐκτελεστὰς πού ὥρισε —συνήθως πρόσωπα μὲ μεγάλα ὀνόματα καὶ ὑψηλές θέσεις— αὐτὸ πού ἐξέφραζε μὲ τὴ βούλησή του;

Ἡ κλείδα γιὰ τὴν ἐπίτευξη τῶν σκοπῶν τῶν διαθετῶν βρίσκεται στὸ λεπτεπίλεπτο σημεῖο τῆς ἐκλογῆς καὶ τοῦ ὀρισμοῦ τῶν ἐκτελεστῶν.

Νομίζουμε ὅτι αὐτὸ πού ἔκαναν οἱ ἀναφερόμενοι εὐεργέτες ἦταν τὸ καλύτερο, τὸ πιὸ σοφόν.

Οἱ ἐκτελεστὰς διαθηκῶν τῶν διαθετῶν πρέπει νὰ εἶναι πρόσωπα ἐμπιστά, ἀνεπίληπτα, δοκιμασμένα.

Γιὰ τὴν ἐκτέλεση τῆς βουλήσεως τῶν διαθετῶν ἔσαι ἄς ἔχουν τὴν εὐθύνη αὐτὰ τὰ πρόσωπα, πού θὰ εἶναι ἐξουσιοδοτημένα καὶ ὑποχρεωμένα νὰ ὀρίζουν ἀντικαταστάτες - διαδόχους, ὅπως ἔγινε γιὰ

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΗ

ΠΑΛΗΕΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

Ἀφορμὴ συγκινήσεων καὶ θέμα σπουδῆς ἀποτελοῦν οἱ παλιές φωτογραφίες, ποὺ καταφθάνουν στὴν Ἑπειρωτικὴ Ἑταιρεία καὶ ποὺ γι' αὐτὲς ἄλλοῦ, στὶς οἰκειές στήλες, γίνεται λόγος. Εἶναι πολυσήμαντη ἢ ἀξία τους. Φωτογραφίες τοπίων, πόλεων καὶ χωριῶν, ἱστορικῶν προσώπων καὶ κτισμάτων. Ἀνιστοροῦν τὸ παρελθόν. Ἀναστηλώνουν τὴν ἱστορικὴ μνήμη. Γίνονται μαρτυρία ἐνδυματολογικῶν καὶ οἰκολογικῶν μελετῶν. Μία σὰν καμμία. Καὶ πάντοτε ὁ κίνδυνος νὰ χαθῆ πρὸς ζημίαν τῆς ἱστορικῆς ἔρευνας. Μὲ τὰ σύγχρονα μέσα ἀναπαραγωγῆς ἔχομε τὴν εὐχέρεια νὰ τὶς πολλαπλασιάσωμε.

Ὅσοι ἔχουν ἄς τὶς στείλουν στὴν Ἑπειρωτικὴ Ἑταιρεία, εἴτε πρὸς ἐμπλουτισμὸν τοῦ φωτογραφικοῦ Ἀρχείου τῆς, εἴτε πρὸς ἀναπαραγωγὴν, καὶ νὰ τὶς ξαναπάρουν. Θὰ δημοσιεύωνται μὲ τ' ὄνομά τους στὴ σειρά τῆς Ἑπειρωτικῆς Πινακοθήκης, ὅπου θὰ τὶς χαροῦμε ὅλοι.

τοὺς ἴδιους ἀπὸ τοὺς εὐεργέτες. Αὐτὴ ἡ ἀλυσίδα —σειρὰ στὴ διαδοχὴ νομίζουμε ὅτι εἶναι ἢ πιὸ ἐπιτυχημένη καὶ τὸ μάθημα τὸ διδακτικὸ τὸ παίρνουμε ἀπὸ τοὺς δυὸ αὐτοὺς εὐεργέτες ποὺ ἀναφέραμε. Ὁ τίμιος πολίτης, ὅπως ἀναφέρει ὁ Λαζαράς, εἶναι τὸ ὑπόβαθρον γιὰ νὰ μὴ μεταβάλλωνται οἱ διαθήκες σὲ χαρτιά χωρὶς περιεχόμενο.

Σ.Δ.Λ.

Φωτογραφίες Κου Γ. Γάγαλη σὲ CARTE POSTALE 1920. Ἐκδόσεις Γ. Δημητριάδη καὶ Ἰ. Ἰωαννίδη.

Πανόραμα Ἰωαννίνων.

—Τὸ Δικαστικὸν Μέγαρον Ἰωαννίνων (ποὺ κάηκε ἀργότερα) ὅπως ἦταν τὸ 1921!

—Τὸ Δημαρχεῖον, μοναχικὸ ὅπως ἦταν τὸ 1921!

—Ἡ Παπαζόγλειος Ὑφαντικὴ Σχολὴ Θελέων.

—Νοσοκομεῖον Γ. Χατζηκώστα.

—Ὁδὸς Ἀβέρωφ καὶ πλατεῖα Νεομάρτυρος Γεωργίου.

—Λεωφόρος Διοδώνης. Ἰωάννινα.

Φωτογραφία Κου Κων. Ἐξάρχου. Ἐκδόσεις Θεμ. Παπαγεωργίου, Ἰ. Ἰωαννίδη.

—Τραπεζοδόχο.

—Μοναστήρι Προφῆτη Ἥλια Ζίτσας.

—Ἀποψη Ζίτσας (1921).

—Ἀποψη παλαιᾶς Ζωσιμαίας.

Φωτογραφία Κου Μάνου Δόβα.

—Ἱστορικὴ φωτογραφία τῆς ἐπισκέψεως τοῦ Διαδόχου τοῦ Ἑλληνικοῦ Θρόνου Γεωργίου στὸ Δέλφον τὸ Μάιο τοῦ 1913. Εἰκονίζονται μεταξὺ ἄλλων ὁ φιλέλληνας Μεμέτ Ἀλῆ Πασίας, ὁ Παναγ. Δαγκλῆς, ὁ ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος Παπανικόλας.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ Ι.Μ.Ι.Α.Χ.

1. Έλευθ. Ί. Νικολαΐδου.
Ξένες προπαγάνδες και έθνικη άλ-
θαιική κίνηση στις Μητροπολιτικές
έπαρχίες Δυρραχίου και Βελεγράδων
κατά τὰ τέλη τοῦ 19ου και τις αρχές
τοῦ 20ου αιώνα.

Έκδόσεις ΙΜΙΑΧ - Ίωάννινα 1978
σελ. 418.

2. Άποστόλου Άθ. Γλα-
βίνα. Τὸ αὐτοκέφαλον τῆς ἐν Άλ-
θαιία Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας ἐπὶ τῆ
θάσει ἀνεκδότων ἐγγράφων.

Έκδόσεις ΙΜΙΑΧ - Ίωάννινα
1978 σελ. 448.

3. Άλκιθέα Ἰ. Χαρα-
λαμπίδη. Συμβολή στή μελέτη
τῆς Ἑφτανησιώτικης ζωγραφικῆς τοῦ
18ου και 19ου αιώνα.

Έκδόσεις ΙΜΙΑΧ - Ίωάννινα 1978
σελ. 116..

4. Ίωάννου Α. Βάρτσου.
Δυτική πολιτική τῶν Ἀθηνῶν κατά
τὸν πέμπτον π.χ. αἰώνα.

Έκδόσεις ΙΜΙΑΧ - Ίωάννινα 1978
σελ. 85.

ΙΔΡΥΘΗΚΕ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΗΣΣΑΝΗΣ

Με τὴν ὑπ' ἀριθ. 329) 1978 ἀπόφαση
τοῦ Πρωτοδικείου Ίωαννίνων ἱδρύθηκε
Πολιτιστικός Σύλλογος Βησσάνης. Σκοπὸς
τοῦ Συλλόγου εἶναι ἡ ἀνάπτυξη και ἡ πρό-
οδος και ἡ διατήρηση τῶν ἱστορικῶν πα-
ραδόσεων Βησσάνης. Κατεῦθυνση τοῦ Συλ-
λόγου εἶναι ἡ διοργάνωση πολιτιστικῶν ἐκ-
δηλώσεων μορφωτικοῦ και κοινωνικοῦ ἀν-
τικειμένου, ἡ διατήρηση τῆς ἱστορικῆς δι-
δασκαλίας Βησσάνης, ἡ δημιουργία πολι-
τιστικοῦ κέντρου με τὴν ἀρωγή τῶν κρα-
τικῶν φορέων γιὰ τὴν ἀνάπτυξη κοινωνι-

κῶν σχέσεων με ἄλλους πολιτιστικούς φο-
ρεῖς. Ἡ προσωρινή διοίκηση ἀπετελέσθη
ἀπὸ τοὺς:

Χριστόφορο Σακελλάριο, παλαίμαχο
δημοσιογράφου, Πρόεδρο.

Παπαντῆο Χρίστο, Γεν. Γραμματέα
Μελισσουργοῦ Πηγελ. Ταμῖα

Μπάσιο Νίκο Μέλος

Γκούντη Παναγ. Μέλος

Παπαλουκά Ίωάννη Μέλος

Γύρω ἀπὸ τὸ βιβλίον
τοῦ Καθηγητοῦ Ἀλεξ. Σ. Τσουκανέλη
«Χαρ. Κατσιμητρος, Πρόμαχος τῆς Ἠ-
πείρου».

Ὁ Ὑποστράτηγος κ. ΧΡ. ΜΑΝ-
ΤΑΣ.

Ἐν Ἀθήναις τῆ 3ῃ Μαρτίου 1979

Φίλτατε κ. Μαυρόπουλε

Ἐλάβα πρὸ 3) μέρου τὴν Διάλεξιν,
20 Ἀπριλίου 1977, ἐν βιβλίῳ, ὑπὸ τίτλον
«ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΚΑΤΣΙΜΗΤΡΟΣ»
πρόμαχος τῆς Ἠπείρου.

Τὸ ἐδιάβασα, σχεδὸν ἀνευ διακοπῆς,
ἐντὸς δύο ἡμερῶν και τοῦτο: Λόγω τῆς
διακρινούσης αὐτὸ ἐξόχου ἀφηγηματικότη-
τος και με γλώσσα τὴν ἀγαπητὴν μου κα-
θαρεύουσαν. Πρὸς δέ, λόγω τοῦ μεγίστου
ἐνδιαφέροντος τοῦ θέματος, ἐπὶ περιόδου
τὴν ὁποῖαν ἐξήραμεν και ἡ ἀνάγνωσις
τοῦ βιβλίου, μᾶς τὴν ἀναπαριστᾷ τόσον
πιστά, ἀντικειμενικά και ζωηρά, ὡσεὶ γὰ
προβάλλεται κινηματογραφικὸν ἔργον ἐπὶ
ὀθόνης και μᾶς φέρει ἀναμνήσεις συγκλο-
νιστικᾶς. Οὕτω παραβάλλοντες τὰ γνωστὰ

μας γεγονότα με τὰ περιεχόμενα τοῦ βιβλίου τούτου, εὐρισκόμεθα εἰς θέσιν νὰ συγχαρῶμεν τὸν ἀσκληπιιάδην καὶ μαχητήν, ἀξιότιμον κ. Ἀλέξανδρον Τσουκανέλην καθηγητὴν ὀδοντιατρικῆς, διότι ἀπέδωκεν τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι: Ὁ ἀείμνηστος στρατηγός, ὁ ἀγαπητός, καλοκάγαθος καὶ ἥρωικὸς Χαράλαμπος Κατσιμιῆτρος, μετὰ τὴν διορατικότητά του, τὴν πολεμικὴν του πείραν, τὰ ἔξοχα στρατηγικὰ του προσόντα καὶ τὸ ὑπέροχον θάρρος του, τόσον πρὸς τὸν ἐχθρόν, ὅσον (καὶ σπουδαιότερον) καὶ πρὸς τὰς ἀνεδαφικὰς, διαλυτικὰς καὶ περιφόβους διαταγὰς τῶν προϋσταμένων του, ἐχάρισεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τὴν δόξαν τῆς διὰ τὸ ἔπος ἐκεῖνο τοῦ 1940.

Τιμὴ καὶ δόξα ἀξίζει καὶ εἰς τὸν ἀκαταπόνητον, μακαρίτην τώρα, ἀείμνηστον, Συνταγματάρχην τότε τοῦ Πυροβολικοῦ, ἱκανώτατον καὶ γενναῖον πυροβολητὴν, διὰ τὴν ἔξοχον προσφορὰν του πρὸς τὴν Μεραρχίαν, μετὰ τὴν ὄρασιν του πρὸ (ὀχυρώσεις κλπ.) καὶ κατὰ τὸν ἀγῶνα, στρατηγὸν Μαυρογιάννην Παναγιώτην, φίλον μου πολὺ ἀγαπητόν.

Μετὰ τοὺς χαιρετισμοὺς
Χρ. Μαντᾶς

Ὁ ἀντιστράτηγος κ. ΘΡ. ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ σὲ γράμμα του πρὸς τὸν Συγγραφέα μεταξὺ ἄλλων: «Στὸ ὑπέροχον σύγγραμμά σου παρουσιάζεις Σὺ ὁ Ἡπειρώτης ἕνα ἐθελοντὴ Ἡπειρώτη, τὸν ἀξέχαστο Διοικητὴ μας, ποὺ πάλαιψε γιὰ τὴν ἐνιαία Ἡπειρὸς μας, τὴν θυγατέρα Β. Ἡπειρο καὶ τὴ Μάνα τῆς.

Ὅταν ἀρχίσω τὴν πρώτην σελίδα του δὲν τὸ ἐκλείω. Ἐφθασα στὸ τέλος.

Εἶσαι ὑπέροχος ἱστορικός καὶ κριτικός, ὅπως μόνον ἕνας πολεμιστής, ἕνας ἀγνὸς πατριώτης θὰ τὸ μποροῦσε.

Συγκινεῖ ἡ ἀφοσίωσις ἐνὸς πολεμιστῆ καὶ μάλιστα ἐπιστήμιου στὸ διοικητὴν του.

Καὶ μὲ αὐτὴ ὁδηγὸ παρουσιάσεις κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπο τὸ Στρατηγὸ! τὸν ἐθελοντὴ Ἡπειρώτη καὶ τοὺς Ἡπειρώτας Του. Τὰ εὐλογημένα τέκνα τῆς Μεγάλῃς Ἡπείρου μας».

Ὁ ταξίαρχος ἐν.ἀ. κ. ΧΡ. ΓΛΑΝΝΟΥ-ΛΗΣ.

Ἀξιόλογες κρίσεις κάνει γιὰ τὸ βιβλίο τοῦ Καθηγητοῦ κ. Ἀλεξ Τσουκανέλη ἕνας σεμνὸς Ἀκαρνάν πολεμιστῆς ὁ ταξίαρχος ἐ.ἀ. κύριος Χ ρ ῆ σ τ ο ς Γ ι α ν ν ο ὄ λ η ς ἐκθέτοντας καὶ δικῆς του ἀπόψεις.

Γράφει μεταξὺ ἄλλων:

«...Ὁρθῶς ἐξαίρετε καὶ δὴ κατὰ τὸν προσήκοντα τρόπον ἀπόφασιν τοῦ Στρατηγοῦ Κατσιμιῆτρου νὰ ἀμυνθῆ ἐπὶ τῆς τοποθεσίας Ἐλαίας - Καλαμᾶς, ἀντὶ νὰ συμπτυχθῆ εἰς τὰς τοποθεσίας Μετσόβου καὶ Μακρυνόρους, ὅπως καθώριζε ἡ Δ) γῆ τοῦ Γεν. Ἀρχηγείου τῆς 30 Λύγ. 1940. Ἐχει δὲ ἀξίαν ἡ ἀπόφασις αὐτὴ διὰ τοὺς κάτωθι λόγους:

Πρῶτον διότι ἡ τοποθεσία Ἐλαίας - Καλαμᾶ δὲν εἶχε συμπληρωθῆ εἰς ἀμυντικὴν ὀργάνωσιν καὶ παρουσίαζε, δι' αὐτὸ καὶ δι' ἄλλους λόγους, ἀδυναμίας αἱ ὅσαι πιθανῶς τὴν καθίστων τρωτὴν εἰς μίαν μεγάλην ἐπίθεσιν τῶν Ἰταλῶν. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἡ VIII Μεραρχία θὰ εὐρίσκατο εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ συμπτυχθῆ πιθανῶς ἐν ἡμέρᾳ καὶ ὑπὸ τὴν πίεσιν τοῦ ἐχθροῦ μετὰ ἀποτελέσματα νὰ διαλυθῆ.

ὑπὸ τῶν αὐτῶν συνθήκων καὶ ἐλλείψει σοβαρῶν ἐφεδρειῶν τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας πρὸς ἐπ'ἀνδρῶσιν τῶν τοποθεσιῶν Μετσόβου καὶ Μακρυνόρους, θὰ εἶχομεν γενικὴν κα-

τάρρευσιν τοῦ μετώπου πρὸς τὴν κατεύθυν-
σιν τῆς Αἰτωλοκαρναγίας καὶ ἀποκοπήν
τῶν εἰς Δυτ. Μακεδονίαν μαχομένων δυ-
νάμεων μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ Μετσό-
βου. Θὰ εἶχομεν δηλ. μίαν ἀνάλογον κα-
τάστασιν τῆς διασπάσεως τοῦ Μετώπου μας
εἰς τὸ Ἄφιόν Καραχισάρ, ἥτις δυνατὸν γὰρ
μὴ συνέβαινε, ἂν ἐξετελεῖτο ἡ σύμπτυξις
πρωτοδουλία ἡμῶν κατὰ τὴν πρώτην νύ-
κτα μετὰ τὴν μεγάλην Τουρκικὴν ἐπίθεσιν
καὶ δὲν συνεχιζέτο ἡ ἄμυνα κατὰ τὴν ἐπο-
μένην, ὅποτε διεσπάρθη ἡ τοποθεσία καὶ
ἔλαθε χώραν σύμπτυξις ἐν ἡμέρᾳ ὑπὸ τὴν
πίεσιν τοῦ ἐχθροῦ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐπέ-
φερε τὴν πλήρη διάλυσιν τῶν Ἑλληνικῶν
Μονάδων εἰς τοιοῦτον βαθμόν, ὥστε κατό-
πιν τῆς πτώσεως τοῦ ἡθικοῦ, γὰρ καταστῆ
ἀδύνατος πῦσα περαιτέρω προσπάθεια ἐ-
πανδρώσεως οἰασθήσαστε πρὸς τὰ ὑπίσω το-
ποθεσίας...

Ὁ Συνεργάτης τῆς VIII Μεραρχίας
τότε ἀρχαῖος διδάσκαλος ΣΤ. ΓΚΑΤΣΟ-
ΠΟΥΛΟΣ.

Ἐν Κηφισῇ τῇ 2ᾳ Μαρτίου 1979

Π ρ ὶ ς

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον

τῆς ἐν Ἀθήναις Ἑπειρωτικῆς Ἑταιρείας

Λίαν ἀγαπητοί μου συμπατριῶται.

Με πολλὴν χαρὰν καὶ ἄφατον εὐχαρί-
στησιν παρακολουθῶ τὸ ἄξιον ἐπαίνου καὶ
θαυμασμοῦ πολλαπλοῦν ἔργον τὸ ὁποῖον,
μετὰ τόσου ζήλου καὶ ζήσεως ἐπιτελεῖτε.

Σὰς συγχαίρω ἐκ βάθους καρδίας καὶ
παρακαλῶ τὸν Ὑψιστον γὰρ Σὰς διδοῦν ὑ-
γείαν πρὸς ἀπρόσκοπον συνέχισιν τοῦ ὡ-
ραίου ἔργου Σας.

Ἐσωκλείστως θὰ λάβετε δραχμὰς δύο

χιλιάδας (2.000) ὡς πρώτην δόσιν διὰ τὸ
δύτωρ μέγα ἔργον, ὅπερ ἀνελάθετε, τὴν
ἰδρυσιν Ἄ ν ὀ ρ : ἄ ν τ ο ς πρὸς
τιμὴν, αἰωνίαν μνήμην καὶ εὐγνωμοσύνην
τῶν Πανελλήνων καὶ ἰδίᾳ ἡμῶν τῶν Ἡ-
πειρωτῶν, πρὸς τὸν Νέον Λεωνίδα τῶν
Νέων Θερμοπυλῶν τ ῆ ς Χ α λ υ θ ὀ ῖ
ν τ ῆ ς Γ ρ α μ μ ῆ ς Ἑ λ α ῖ α ς,
τ ὀ ν γ ε ν ν α ῖ ο ν Σ τ ρ α τ ῆ
γ ὀ ν ἄ ε ἰ μ ν η σ τ ο ν Χ α ρ α λ.
Κ α τ σ ι μ ῆ τ ρ ο ν, τ ὀ ν σ ῶ
σ α ν τ α τ ῆ ν Ἑ λ λ ἄ δ α μ ἑ
τ ο ῦ ς σ υ μ π α τ ρ ι ῶ τ α ς μ α ς
λ ε ο ν τ ὀ κ α ρ ὀ σ ο ς Ἡ π ε ι ρ ῶ
τ α ς κ α ἰ λ ο ι π ο ῦ ς Ἑ λ λ ῆ
ν α ς.

Μέγα προτέρημα ἡ εὐγνωμοσύνη.
Δικαιούμεθα ἡμεῖς οἱ Ἑπειρῶται τοῦ τί-
τλου τοῦ εὐ γ ν ὴ μ ο ν ο ς.

Διατελῶ

Γ ὄ ρ ω ἄ π ὀ τ ὀ Ἑ ρ γ ο
τ ῆ ς Ἑ τ α ἰ ρ ε ῖ α ς.

Ὁ λαογράφος κ. ΒΑΣ. ΠΕΡΣΙΑΔΗΣ

Φίλε κ. Μαμιόπουλε

Ὅπως ξέρετε δὲν εἶμαι Ἑπειρῶτης.
Σὰν Ἕλληνας ὅμως, ἐκτιμῶ τὴν κάθε προ-
σπάθεια πού γίνεται μὲ σκοπὸ τὴν πνευ-
ματικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ Λαοῦ μας καὶ πρὸ
πάντων γὰρ τὴν δικαίωσιν, τὴν προβολὴν
καὶ ἀξιοποίησιν τῶν πολύμορφων στοιχεί-
ων τοῦ Λαϊκοῦ μας Πολιτισμοῦ, τοῦ ἀπα-
ράμιλλου σὲ βάθος, σὲ πλοῦτο καὶ σὲ ἀνθρω-
πισμῶ, ὁ ὁποῖος συνεχῶς ἀφανίζεται.

Εἶναι λοιπὸν ἀξιόπαινη καὶ ἀξιοπο-
στήριχτη ἡ προσπάθεια τῆς Ἑπειρωτικῆς
Ἑταιρείας μὲ τὴν δημιουργία Πνευματικῆς
Στέγης, μὲ στόχον τὸν παραπάνω σκοπὸν

στόν ήπειρωτικό χώρο.

Σάν μελετητής του Δημοτικού μας τραγουδιού, δίνω πρώτη στη σημασία στην παράγραφο για τή δημιουργία δισκοθήκης τών ήπειρωτικών τραγουδιών και χορών, γνήσιων, τόσο από άποψη ποιήσεως, όσο και από άποψη μουσικής εκτέλεσης και απαλλαγμένων από τις καταστροφικές παραποιήσεις τών σύγχρονων εκτελεστών.

Τό δημοτικό μας τραγούδι, κατά τήν όμόφωνη γνώμη κορυφαίων ντόπιων και ξένων μελετητών, είναι ένα από τά έξοχώτερα δημιουργήματα του Εύρωπαϊκού πνεύματος. Τή δημοτικά τραγούδια μας και οι χοροί είναι ή ποιητική έκφραση του Έθνικού μας Βίου και του χαρακτήρα του Έλληνικού Λαού· είναι τό άπαύγασμα του Έλληνισμού. Χρέος λοιπόν του κάθε συνειδητού Έλληνα νά τά γνωρίσει και νά τά κάμει κτήμα του.

Σέ ένίσχυση τής αξιέπαινης αὐτῆς προσπάθειας, προσφέρω: ένα αντίτυπο του βιβλίου μου «Τό Κυνήγι», ένα αντίτυπο του βιβλίου μου «Γουστόζικες Ίστορίες του Λαού», πού μόλις έκυκλοφόρησε και χίλιες δραχμές.

Μέ τούς φιλικούς μου χαιρετισμούς και τις από καρδιάς εϋχές μου για τήν πραγματοποίηση του εϋγενικού σκοπού σας,

Βασίλης Περούδης
Τύμβος - Μαραθώνα

Ό Δάσκαλος κ. ΑΡ. ΖΩΙΔΗΣ

Π ρ ο ς
τήν ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑΝ
Μαυραμυγάλη 7
Α Θ Η Ν Α Σ

Άδυνατών νά βοηθήσω κατ' άλλον

τρόπο τό έργο Σας, σας άποστέλλω με τό Πρακτορείο «ΝΓΚΑ» σέ δύο χαρτοδέματα
π ε ν τ α κ ό σ ι ο υ ς — 500 — Χάρτες
της ΗΠΕΙΡΟΥ, δ ω ρ ε ά ν, τούς όποίους θά διαθέσετε κατά τήν έπιθυμία σας.

Πιστεύω νά γίνει δεκτή ή προσφορά μου αὐτή.

Μέ εκτίμηση
Άριστοτέλης Ζωΐδης

Ίωάννινα 18 Ίανουαρίου 1979

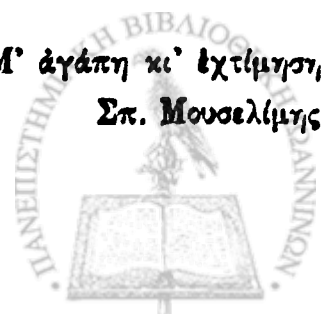
ΠΟΙΟΣ ΘΕΣΠΡΩΤΟΣ ΘΑ ΑΝΑΔΕΙΧΘΗ ΧΟΡΗΓΟΣ ΚΑΙ ΘΑ ΤΙΜΗΣΗ ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΟΥ;

Παραμυθιά 26 Φλεβάρη 1979

Άγαπητέ Πρόεδρε,

Χτύπησα κι' άλλες πόρτες, πιό ψηλές και πιό μεγάλες. Καμμιά δέ μ' άνοιξε. Άπέξω καλημέρησα, έπως τά λαζαρούδια τά κάλαντα και δέν αντικαλημερήθηκα. Με συστολή χτυτάω και τήν πόρτα της Ήπειρωτικής Έταιρείας. Ξέρω τή φτώχεια της. Συμβουλές ζητώ, τό πώς θά μπορέσω νά εκδώσω τό έργο πού έπισυνάπτω τό περιεχόμενό του. Άν μείνει ανέκδοτο πολύ φοβούμαι μετά τό θάνατό μου νά άπολεσθαι. Ή έκδόσή του σέ 1000 αντίτυπα κοστίζει 100.000 δρχ. σήμερα για σήμερα. Άν μπορείς βόηθα.

Μ' άγάπη κι' εκτίμηση,
Σπ. Μουσελίμης

MONUMENTUM AERE PERENIUS

Ἡ «Πνευματικὴ Στέγη» δὲ στηριχθῆ στήν ἀγάπην τῶν ζώων, ποῦ δὲν ἐστέρεψε σὲ τοῦτον τὸν Τόπο. Ταυτόχρονα δὲ εἶναι ἡ «Πνευματικὴ Στέγη» Μαυσωλεῖο στή μνήμην τῶν προαπελδόντων Ἑπειρωτῶν.

Ἔστι καὶ ζῶν καὶ θανῶν θεοῖς φίλος...

(Εὐριπίδη — Ἡρακλείδες)

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΣΤΕΓΗΣ

Ὁ Πρωγωνίσιος λαογράφος καὶ ἱστορικὸς ἐρευνητὴς κ. Σταῦρος Καραδήμας ὑπὲρ τῆς Στέγης Δρ. 500	Ὁ κ. Πέτρος Γεωργιάδης Δρ. 500
καὶ συνδρομὴ τοῦ Δελτίου. Δρ. 200	Ὁ κ. Κων. Σταυρόπουλος, Γ. Ἐπιθεωρητῆς Μ.Ε. Δρ. 500
Ὁ Βορειοηπειρωτὴς κ. Ἀπόστ. Τσίτσης (Σύνολον μέχρι σήμερα Δρ. 2.000). Δρ. 1.000	Ὁ κ. Νεοκλῆς Μουδόπουλος συνδρομὴ τοῦ Δελτίου. Δρ. 300
Ὁ Δάσκαλος καὶ ἱστορικὸς Συγγραφέας κ. Κώστας Λαζαρίδης συνδρομὴ τοῦ Δελτίου. Δρ. 200	Ὁ Εἰσαγωγεὺς - Ἐξαγωγεὺς κ. Μάνος Δόβας εἰς μνήμην τοῦ πατρὸς του Πέτρου Δόβας διατελέσαντος Ἀντιπροέδρου τῆς Ἑπειρωτικῆς Ἑταιρείας. Δρ. 2.000
Ὁ λαογράφος - ἐρμητὴς τοῦ Μαρθῶνα, Σκυριανὸς κ. Βασίλ. Περσιδῆς. Δρ. 1.000	Ὁ αὐτὸς κ. Μάνος Δόβας εἶχε τὴν εὐγενικὴν ἐμπνευσὴν νὰ δωρήσῃ στὸ Ἀρχεῖο τῆς Ἑταιρείας:
Ἡ ἐπίτιμος λυκειάρχης κυρία Παγωνὴ Δελιδημήτρη. Δρ. 1.000	α) Ἀνέκδοτη φωτογραφία ποῦ εἰκονίζει τὴν ἀφιξὴν τοῦ διαδόχου τοῦ θρόνου Γεωργίου, τοῦ κατόπιν Γεωργίου τοῦ Β', στὸ Δελβίνο τὸ 1913 πλαισιουμένου με ἐπισήμους τῆς ἐποχῆς μεταξὺ τῶν ὁποίων ὁ φιλέλληνας Μερμέτ Ἀλῆ Πασιάς, ὁ στρατηγὸς Δαγκλῆς ὁ ἀρχιερατικὸς Ἐπίτροπος Δελβίνου Παπανικόλας κ.ἄλλοι.
Ὁ χημικὸς κ. Χρῆστος Χρησιδῆς Δρ. 500	β) Πολύτιμα ἔγγραφα, (μνημόνιο, πληρεξούσιο) ἐπιστολὲς τῆς ἱστορικῆς ἐκείνης ἐποχῆς τοῦ Ἀυτονομιακοῦ Ἀγῶνα.
Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Ἰωάννου Κασσιῦ εἰς μνήμην τοῦ πατρὸς των Γεωργίου Δρόσου. Δρ. 1.500	Χρῆσιν τῶν ἔγγράφων - πηγῶν
Ἡ κυρία Νέλλη Λιάμπει συνδρομὴ τοῦ Δελτίου Δρ. 200	
Ἡ κυρία Μαρία Δάλλα εἰς μνήμην τοῦ συζύγου τῆς Νικολ. Κ. Δάλλα Δελβιναχιώτη. Δρ. 3.000	

αὐτῶν ἔκαμε ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐταιρείας κατὰ τὴν ὁμιλία του τῆς 2ας Μαρτίου.

Τὰ πάρα πάντω προέρχονται ἀπὸ τὸ Ἄρχειο Π. Δόξα ἀπὸ περιέλευση κατὰ σειρά τοῦ Ἀρχείου Μπαμίχα συγγενικῆς οἰκογενείας.

- Ὁ καθηγητῆς κ. Κων. Κατσίκης εἰς μνήμην τῆς θείας του Ἑλένης Β. Πραθαντζῆ ἐξ Ἰωαννίνων, τὸ γένος Ν. Πετσαλίτη Δρ. 1.000
- Ὁ Ἐπίτιμος Ἐφέτης Ζαγορίσιος κ. Γεώργ. Παπαζώης συνδρομὴ τοῦ Δελτίου. Δρ. 1.000
- Ὁ παλαίμαχος δημοσιολόγος, μελετητῆς τῶν Ἑπειρωτικῶν θεμάτων κ. Γεώργ. Βάντζιος εἰς μνήμην τοῦ Θωμά Καζαμία. Δρ. 1.000
- Ὁ κ. Φώτης Νικόπουλος συνδρομὴν τοῦ Δελτίου (Σύνολον μέχρι σήμερα δρ. 2.000) Δρ. 1.000
- Ὁ Διαχειριστῆς τῆς Ἐπιτροπῆς Μπαγκείου Κληροδοτήματος Βορειοηπειρωτῆς κ. Νικηφόρος Δρόσος εἰς μνήμην τῶν Γονέων του. (Σύνολο Δρ. 3.000) Δρ. 1.000
- Ὁ κ. Κωνσταντῖνος Κοντόπουλος εἰς μνήμην τῆς Μητρὸς του Ἑλένης. Δρ. 1.000
- Ὁ καθηγητῆς κ. Φίλιππος Ἐμιμανοῦλ. Δρ. 1.000
- Ὁ κυβερνήτης τῆς «Ὀλυμπιακῆς» Ρουμελιώτης κ. Ἄθαν. Παπαγεωργίου. Δρ. 1.000
- Ὁ Πανηπειρωτικὸς Σύλλογος Πατρῶν. Δρ. 1.000
- Ὁ κ. Κων. Χαλδοῦπης συνταξιούχος πολιτικὸς ἀπὸ Σιταριά Πωγωνίου. Δρ. 1.000
- Ὁ κ. Νίκος Πολυμερίδης συντα-

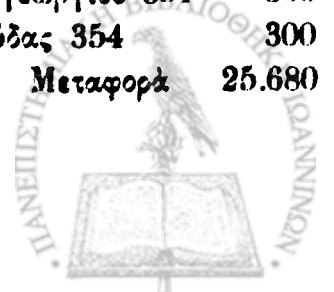
ξιούχος Δικαστικὸς (Μέχρι σήμερα Δρ. 11.000) εἰς μνήμην τοῦ ἀνεψιοῦ του Γεωργ. Ἐξάρχου. Δρ. 1.000

- Ὁ κ. Γεώργ. Γάγαλης Γεωπόνος προσέφερε ἀνεκτίμητο φωτογραφικὸ ὕλικόν — Ἐπιστολικά Δελτάρια μὲ τοπία, ἀπόψεις καὶ κτήρια τῶν Ἰωαννίνων τοῦ 1920, τῶν Ἰωαννίνων ποῦ δὲν ὑπάρχουν πιά.
- Ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία Θρασ. Λετοῦ εἰς μνήμην τῶν Γονέων των (Σύνολο μέχρι σήμερα Δρ. 4.000) Δρ. 2.000
- Ἡ κυρία Ἑλένη Τσανάκα εἰς μνήμην τοῦ Ἰωάννου Δ. Τσανάκα Δρ. 1.000
- Ἡ κυρία Θεοδοσία Ἰωάν. Σαραλή. Δρ. 2.000

ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΗΜΑ ΤΡΟΠΑΙΟΝ ΚΑΛΠΑΚΙΟΥ

Ἀπὸ τὴν πώληση τῆς NUMEROTE' (ἀριθμημένης) ἀγαμινετικῆς ἐκδόσεως τοῦ βιβλίου «Χαρ. Καττιμητρος, Πρόμαχος τῆς Ἠπείρου» εἰσεπράχθησαν τὰ ἐπόμενα ποσά.

Ἐκ προηγουμένων	20.900
Ὁ κ. Στ. Καραδήμιας ἀριθ. 337	Δρ. 300
Ὁ κ. καὶ ἡ κ. Ἰ. Κασσιῦ 338	» 500
Ἀπὸ πώληση πρὸ βιβλιοπωλεῖο 339	» 240
Ἀπὸ πώληση πρὸ βιβλιοπωλεῖο 340	» 240
Ὁ κ. Στ. Γκατσόπουλος καὶ οἱ «προσφιλεῖς υἱοὶ του» (βλέπε ἐπιστολὴ του).	» 2000
Ὁ κ. Ἀλέξ. Μούντανος 352	» 300
Ὁ κ. Φώτης Νικόπουλος 353	» 300
Ὁ κ. Ἄνδρ. Σιδέρης 328	300
Ὁ κ. Ἄθαν. Παπαγεωργίου 351	300
Ὁ κ. Δημ. Κρομμύδας 354	300
Μεταφορὰ	25.680

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΒΡΑΔΥΑΤΗΣ ΤΗΣ ΗΠ. ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Στις 3 Μαΐου 1979, ημέρα Πέμπτη, από ώρα 6 έως 9 μ.μ.
στο Κίνγς Πάλλας (όδος Κριεζώτου — Πανεπιστημίου) :

Φιλολογικά. Άνεκδοτολογικά — Ήπειρωτικό Τραγούδι. Συμ-
μετοχή στο Τσάι Δρχ. 250. Δηλώσεις μέχρι 26ης Ἀπριλίου.

ΤΟ ΑΡΧΕΙΟ ΔΑΓΚΛΗ

— Ὁ π. Βουλευτὴς Ἰωαννίνων κ. Γεώργ.
Μυλωνᾶς μᾶς ἔστειλε γιὰ τὸν ἐμπλουτισμὸ
τῆς Βιβλιοθήκης τῆς Ἐταιρείας τοὺς δύο
τόμους τοῦ Ἀρχείου Παναγιώτη Δαγκλιῆ.
27 Φεβρουαρίου 1979

Ἀγαπητέ μου κ. Μαυρόπουλε.

Μὲ ἐξαιρετικὴ εὐχαρίστησι ἀνταποκρί-

νομαί στήν παράκλησί, σας νά σας στεί-
λω τὸ δέυτερο ἔργο τοῦ ἀρχείου τοῦ παπποῦ
μου, καὶ προκατόχου σας στήν Προεδρία
τῆς Ἡπειρωτικῆς Ἐταιρείας, στρατηγοῦ
Παναγιώτη Δαγκλιῆ, γιὰ τὸν ἐμπλουτισμὸ
τῆς βιβλιοθήκης τῆς Ἐταιρείας.

Μὲ πολλή τιμὴ καὶ φιλία

Γεώργος Μυλωνᾶς

ΠΙΟ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΥΣ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ

Εἶναι τὸ ἀντικείμενο τῆς συναντήσεως πού γίνεται κάθε
Τετάρτη ἀπόγευμα στὰ ἐντευκτήρια τῆς Ἡπειρωτικῆς Ἐταιρεί-
ας ὄρχῆς γενομένης ἀπὸ τῆς 28 Μαρτίου.

Ἔχουν κληθῆ καὶ θὰ καλοῦνται κατὰ σειράν, ὅσοι ἀπαρτί-
ζουν τὸ πνευματικὸ δυναμικὸ τῆς Ἐταιρείας, ὥστε μὲ τὴν εὐ-
καιρία ἑνὸς ἀπογευματινοῦ τσαγιοῦ ν' ἀνταλλαγοῦν ἀπόψεις γιὰ
τὸ ἐπιτελούμενο πνευματικὸ καὶ πολιτιστικὸ ἔργο τῆς Ἐταιρείας
καὶ γιὰ τίς δυνατότητες διευρύνσεως αὐτοῦ ἀνάμεσα σὲ χιλιά-
δες Ἡπειρωτῆς τῆς Ἀθήνας καὶ τῶν προαστείων.

Ἡ συμμετοχὴ δέβαια εἶναι δωρεάν καὶ ἀποτελεῖ ὀφειλομέ-
νη ἀντίχαρη τῆς Ἐταιρείας.

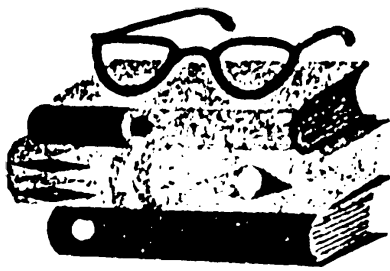
Ὅσοι πέρνουν πρόσκληση παρακαλοῦνται νά τηλεφωνή-
σουν δυὸ -τρὴς μέρες ἀπὸ τῆς παραλαβῆς, ἂν μποροῦν νά συμ-
μετάσχουν.

◆ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

◆ ΤΕΧΝΕΣ

◆ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

- 1) Κ.Δ. ΝΤΟΥΛΑ — 'Ιατροῦ. Πέσις — Ὑποπέσις. Θεσσαλονίκη 1962.
- 2) Κ. Δ. ΝΤΟΥΛΑ — 'Ιατροῦ. ΤΣΕΚ - ΑΠ. Ἀθήναι 1970.
- 3) Κ. ΝΤΟΥΛΑ — 'Αρχιάτρου ἐ.ἀ. Ἔνας γιατρός θυμιάται... Ἀθήνα 1972.
- 4) Κώστα Ντούλα — Ἔνας φαντάρος θυμιάται. Ἀθήνα.
- 5) Κώστα Π. Λαζαρίδης — Μνήμη Κώστα Κρυστάλλη. Γιάννινα. 1978.
- 6) Κώστα Π. Λαζαρίδης — Τὸ Ζαγόρι καὶ ἡ γυναίκα τῆς Πίνδου. Γιάννινα 1978.
- 7) Κωνσταντίνου Γ. Πανταζῆ — Συμβολὴ εἰς τὴν Ἱστορίαν τῆς Μικρασιατικῆς Ἐκστρατείας (1919 - 1922) Ἀθήναι 1966.
- 8) Βασίλη Περσεῖδη — Τὸ κυνήγι Ἀθήναι 1966.

	Μεταφορὰ	25.680
ἴΟ κ. Πέτρ. Μάτσης	355	500
ἴΟ κ. Κων. Χαλδούπης	356	300
ἴΟ κ. Λεων. Τσαρούσης	220	300
ἴΟ κ. Θρασ. Λέτσιος	357	300
	Σύνολο Δρχ.	27.080

- 9) Βασίλη Περσεῖδη. — Γουστόζικες Ἱστορίες τοῦ λαοῦ. Ἀθήνα 1978.
- 10) BASILE KRAPSITIS. PONCTYATIONS. POE'MES 1978
- 11) Δελτίον τῆς Ἱστορικῆς καὶ ἐθνολογικῆς Ἐταιρείας τῆς Ἑλλάδος. Τόμοι 11 ἕως καὶ 21. Ἀθήναι (1956 - 1978).
- 12) Ἰωάννου Ἀν. Παπαβασιλείου. — Στοχασμοῦ Στιγματότυπα καὶ μιὰ κριτικὴ ἐπιλογή. Ἀθήνα 1978.

ΕΛΑΒΑΜΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ — Εφημερίδες
— Περιοδ. ΣΚΟΥΦΑΣ (Ἄρτα) τχ. 48, 49 (1978).

- Περιοδ. Ὁ «Φυσιολότρης» (Ἀθήναι) τχ. 361 - 362 (1988) 363 - 64 - 65 66 (1979).
- Περιοδ. «Ἐκδρομικὰ χρονικά», (Ἀθήναι) τχ. 1 (1979).
- Περιοδ. «Βιβλιοφιλία» (Ἀθήναι) τχ. 1 - 3 (1976) 4 - 5 (1977) 6 - 7 (1978)
- Περιοδ Ὁ «Φυσιολότρης» Ἀφιέρωμα στὴ μνήμη Χρίστου Γιαννουλοπούλου. Ἀθήνα 1978.
- Τάσου Ζάππα: Εὐδοκὰ Β' Ἀθήνα 1978.
- Στρατηγῶς Π. Γ. Δαγκλῆ. Τὸ Ἀρχεῖο τοῦ Τόμου Α'. Ἐπιμέλεια Ε. Λευκοπαρίδης Ἀθήναι 1965.
- Στρατηγῶς Π. Γ. Δαγκλῆ. Τὸ ἀρχεῖο τοῦ Τόμου Β'. Ἐπιμέλεια Ε. Λευκοπαρίδης. Ἀθήναι 1966
- Αἴνου Γ. Μπενάκης: Ἀπὸ τὴν Ἱστορίαν τοῦ μεταβυζαντινοῦ Ἀριστοτελισμοῦ στὸν Ἑλληνικὸ χῶρο. Ἀκαδημία Ἀθηνῶν. «Φιλοσοφία» 7. Ἀθήναι 1977.
- Αἴνου Γ. Μπενάκης: Ἀνέκδοτο κείμενο τοῦ Νικολάου Ζερβοῦλη (1706 - 1773). 21. Δευκαλίων. Περιοδικὴ Ἐκδόσις τοῦ Κέντρου Φιλοσοφικῶν Ἐρευνῶν. Ἀνάτυπο Μάρτιος 1978.

Ένα γράμμα για σας

Αγαπητή κυρία - Αγαπητέ κύριε,

Στα 25 χρόνια γιορτάζονται συνήθως οι άργυροι γάμοι. Έμεις λοιπόν γιορτάζουμε φέτος την χρυσή μας επέτειο μαζί σας.

Γιατί φέτος συμπληρώνονται 50 δλόκληρα χρόνια από τότε που δειλά-δειλά οι πρώτες Έλληνίδες νοικοκυρές (ή μαμά σας, ή γιαγιά σας, κάποιο δικό σας αγαπημένο πρόσωπο) μαγείρεψε για πρώτη φορά μακαρόνια MISKO.

50 δλόκληρα χρόνια από τότε που για πρώτη φορά άκουστηκε ή βροντερή φωνή του καλόγερου "Ακάκιε τὰ μακαρόνια νὰ είναι MISKO..." Μισός δηλαδή αιώνας.

Σ' όλο αυτό τὸ διάστημα τὰ μακαρόνια MISKO ξμειναν πρώτα σὲ κατανάλωσι. Αυτό δέν είναι τυχαίο. Ὅφειλεται σ' ἐκεῖνο πού συνήθως τὸ λένε ἀμοιβαία ἐκτίμησι. Σεις ἔχετε καλὸ γούστο. Καὶ ἡ MISKO δέν σκέφτηκε ποτέ τὸ παραπάνω κόστος πού χρειάζεται για νὰ ἐπιτύχη κορυφαία ποιότητα.

Χρησιμοποίησε πάντοτε διαβεννέμενα σιμιγδάλια, πάντοτε τὸ πιὸ σύγχρονα μηχανήματα, ἀκολουθησε τὸν πιὸ ἐξελιγμένο τρόπο (know-how) παραγωγῆς. Ἀποτέλεσμα. Τὰ MISKO ὄχι μόνον εἶναι τὰ πρώτα μακαρόνια στήν Ἑλλάδα, ἀλλά καὶ ἐξάγονται ἐξακολουθητικά σὲ σοβαρὲς ποσότητες, στήν Ἰταλία, στήν ὑπόλοιπη Εὐρώπη, στήν Ἀμερική, στὸν Καναδά καὶ στήν Μέση Ἀνατολή.

Σήμερα ένα στὰ τρία σπιτία μαγειρεύει MISKO.

Νομίζουμε λοιπόν ὅτι ἕνα ἀπλὸ εὐχαριστῶ δέν φτάνει. Σᾶς γράφουμε αὐτὸ τὸ γράμμα, για νὰ σᾶς ὑποσχεθοῦμε ὅτι ἡ MISKO θα συνεχίση ἀκούραστα τίς προσπάθειές της για νὰ σᾶς προσφέρῃ ὀ,τι καλύτερο μπορεῖ νὰ ὑπάρῃ στήν παγκόσμιο βιομηχανία τῶν ζυμαρικῶν.

Σᾶς εὐχαριστοῦμε ἄλλη μιὰ φορά για τὴν ἀγάπη σας.

MISKO

1927 - 1977

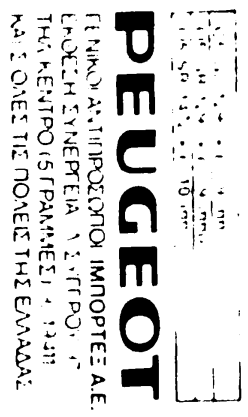
MISKO

50 ΧΡΟΝΙΑ ΠΡΩΤΑ

ΠΡΩΤΟ ΤΟ ΝΕΟ PEUGEOT 305 ΤΟ ΦΘΗΝΟΤΕΡΟ ΑΚΡΙΒΟ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ

PEUGEOT
ΕΤΗΜΙΑ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΙΜΠΟΡΤΕΣ Α.Ε.
ΕΡΕΣΣΗ ΕΥΡΩΠΕΙΑ 1, ΣΥΓΓΡΟΝΗ
ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟ (6 ΓΡΑΜΜΕΣ) 4 12311
ΚΑΙ 3 ΟΜΕΣ ΤΗΣ ΠΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΜΜΑΣ

Μεγάλη και ισχυρή Ελλάδα το νέο PEUGEOT 305, το αυτοκίνητο που
7000 συνημιόλιτοι την Ευρωπαϊκή αγορά.
Το νέο PEUGEOT 305 είναι η κομψότητα του αυτοκινήτου.
Ταχυρότητα, άνεση, οικονομία, ομαλό, τρυφερό, αυτοκίνητο.
Συνδυάζει ταυτόχρονα αυθεντική διασκέδαση, άνεση, οικονομία,
ένεργεια και αριστία.
ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ:
α) Δυνατότητες που μόνο μεγαλύτερο του αυτοκινήτου μπορεί να
προσφέρει.
β) Την μεγαλύτερη δυνατή οικονομία και.
γ) Την ευχέλεια του PEUGEOT 305, τη μεγαλύτερη τιμή διατήρησης στην
κλίμακα αυτοκινήτου.
Μεγάλοι χώροι το βερμύκλι του λίγο αριστερά, δεξιά, όμοια φέρνουν τα
μάγουλάκια του 80 κυβικών που οτι
το νέο PEUGEOT 305 είναι το φθηνότερο ακριβό αυτοκίνητο

